

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І УПРАВЛІННЯ

Кафедра обліку і аудиту

«До захисту в ЕК»
Директор інституту(декан факультету)
_____ О. О. Шеремет
(підпис) (прізвище та ініціали)

« ___ » _____ 20__ р.

«До захисту допущено»
Завідувач кафедри
_____ Л.М. Чернелевський
(підпис) (прізвище та ініціали)

« ___ » _____ 20__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(код та назва спеціальності)
освітньо-професійної програми Облік і аудит
на тему: «Обліково-аналітичне забезпечення процесу капітальних інвестицій підприємства»

Виконав: здобувач 4 курсу, групи 8 Кobyzka Kateryna Mykolaivna
(прізвище, ім'я по батькові повністю)

Керівник Прохорова Любов Іванівна _____
(прізвище, ім'я по батькові повністю) (підпис)

Рецензент Климаш Наталія Іванівна _____
(прізвище, ім'я по батькові повністю) (підпис)

Засвідчую, що в цій кваліфікаційній роботі немає запозичень із праць інших авторів без відповідних посилань.

Здобувач _____
(підпис)

Київ - 2020р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І УПРАВЛІННЯ

Кафедра обліку і аудиту
Освітній ступінь бакалавр
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
(код і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри обліку і аудиту
Л.М.Чернелевський
«02» березня 2020 року

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА**

Кобизькій Катерині Миколаївні
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Обліково-аналітичне забезпечення процесу капітальних інвестицій підприємства

керівник роботи к.е.н, доцент Прохорова Любов Іванівна,
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від «09» жовтня 2019 року №984-кв

2. Строк подання здобувачем роботи 10 червня 2020 рік

3. Вихідні дані до роботи Закони України, Постановки Кабінету Міністрів, фінансова, статистика та податкова звітність ПРАТ "Фірма "Полтавпиво". за 2018-2019 роки, первинні документи ПРАТ "Фірма "Полтавпиво".

4. Зміст пояснювальної записки Вступ. Розділ 1. Організаційно-економічна характеристика ПРАТ "Фірма "Полтавпиво". Облікова та податкова політика Розділ 2. Бухгалтерський облік капітальних інвестицій. Розділ 3. Техніко-економічний аналіз діяльності ПРАТ "Фірма "Полтавпиво" за 2018-2019 рр та аналіз і теоретичні основи аудиту капітальних інвестицій

5. Перелік графічного матеріалу Законодавчо-нормативна база з обліку, аналізу та аудиту капітальних інвестицій, Організаційна структура ПРАТ "Фірма "Полтавпиво", Структура бухгалтерії ПРАТ "Фірма "Полтавпиво", Класифікація інвестицій, Типова кореспонденція рахунка 151 "Капітальне будівництво", Типова кореспонденція рахунка 152 "Придбання (виготовлення) основних засобів", Типова кореспонденція рахунка 153 "Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів", Типова кореспонденція рахунка 154 "Придбання (створення) нематеріальних активів", Типова кореспонденція рахунка 155 "Придбання (вирощування) довгострокових біологічних активів" Організація первинного обліку капітальних інвестицій у придбання основних засобів, Вибір рахунку для внесення залишків, Додаткова аналітика при виборі відповідного режиму введення залишків, довідник "Об'єкти будівництва", Вибір податкового призначення інвестицій, Справочник «Номенклатура», Довідник «Об'єкти будівництва» і реєстр відомостей «Об'єкти будівництва організації», Рівні формування обліково-аналітичної інформації, Основні

техніко-економічні показники виробничо-господарської діяльності підприємства ПрАТ "Фірма "Полтавпиво" за 2018-2019 рр, Інформаційна база для аналізу ефективності капітальних інвестицій, Умовний приклад визначення NPV на основі Microsoft Excel, Перевірка правильності розрахунків, План аудиторської перевірки капітальних інвестицій ПрАТ "Фірма "Полтавпиво", Програма аудиту капітальних інвестицій ПрАТ "Фірма "Полтавпиво"

б. Дата видачі завдання 02 березня 2020 р

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№	Назва етапів виконання кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Вступ	02.03.20-22.03.20	<i>Виконано</i>
2	Розділ 1. Організаційно-економічна характеристика ПРАТ "Фірма "Полтавпиво". Облікова та податкова політика	23.03.20-12.04.20	<i>Виконано</i>
3	Розділ 2. Бухгалтерський облік капітальних інвестицій	13.04.20-10.05.20	<i>Виконано</i>
4	Розділ 3. Техніко-економічний аналіз діяльності ПРАТ "Фірма "Полтавпиво" за 2018-2019 рр та аналіз і теоретичні основи аудиту капітальних інвестицій	11.05.20-31.05.20	<i>Виконано</i>
5	Загальні висновки і пропозиції	01.06.20-02.06.20	<i>Виконано</i>
6	Перелік використаної літератури	03.06.20-04.06.20	<i>Виконано</i>

Здобувач

(підпис)

Кобизька Катерина Миколаївна

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

(підпис)

Прохорова Любов Іванівна

(прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Кобизька Катерина Миколаївна «Обліково-аналітичне забезпечення процесу капітальних інвестицій підприємства».

Дипломна робота на отримання освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування», Навчально-науковий інститут економіки і управління, Національний університет харчових технологій. Київ, 2020.

В дипломній роботі розглянуто обліково-аналітичне забезпечення процесу капітальних інвестицій підприємства, зокрема принципи організації та порядок капітальних інвестицій, їх значення в ефективному управлінні підприємством.

Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, переліку використаної літератури і додатків.

У вступі обґрунтовується актуальність теми та формулюються задачі подальшого дослідження.

У першому розділі розкривається характеристика історії та фінансово-господарської діяльності ПрАТ "Фірма "Полтавпиво", структура бухгалтерії ПрАТ "Фірма "Полтавпиво", а також облікова та податкова політика ПрАТ "Фірма "Полтавпиво".

У другому розділі розглядається аналітичний та синтетичний облік капітальних інвестицій, розкривається інформація про фінансову звітність щодо обліку капітальних інвестицій за національними та міжнародними стандартами, інформаційні технології обліку капітальних інвестицій.

Третій розділ присвячений організації обліково - аналітичної роботи та практичного економічного аналізу ефективності капітальних інвестицій в ПрАТ "Фірма "Полтавпиво" за 2018-2019 рр, розглянуто теоретичні основи аудиту капітальних інвестицій.

Ключові слова: інвестиція, капітальні інвестиції, основні засоби, необоротні матеріальні активи, нематеріальні активи.

ANNOTATION

Kobuzka Kateryna Mykolayivna "Accounting and analytical support of the capital investment process of the enterprise".

Thesis to obtain the educational qualification level "Bachelor", specialty 071 "Accounting and Taxation", Educational and Scientific Institute of Economics and Management, National University of Food Technology. Kyiv, 2020.

The thesis considers the accounting and analytical support of the process of capital investment of the enterprise, in particular the principles of organization and procedure of capital investment, their importance in the effective management of the enterprise.

The work consists of an introduction, three sections, conclusions, a list of references and appendices.

The introduction substantiates the relevance of the topic and formulates the tasks of further research.

The first section reveals the characteristics of the history and financial and economic activities of PJSC "Firm" Poltavpyvo", the accounting structure of PJSC "Firm" Poltavpyvo", as well as accounting and tax policy of PJSC "Firm" Poltavpyvo".

The second section considers analytical and synthetic accounting of capital investments, discloses information on financial statements for accounting of capital investments according to national and international standards, information technology for accounting of capital investments.

The third section is devoted to the organization of accounting - analytical work and practical economic analysis of the efficiency of capital investments in PJSC "Firm" Poltavpyvo "for 2018-2019, the theoretical foundations of the audit of capital investments are considered.

Keywords: investment, capital investments, fixed assets, non-current tangible assets, intangible assets

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРАТ "ФІРМА "ПОЛТАВПИВО". ОБЛІКОВА ТА ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА...	10
1.1 Характеристика історії та фінансово-господарської діяльності ПрАТ "Фірма "Полтавпиво".....	10
1.2 Структура бухгалтерії ПрАТ "Фірма "Полтавпиво".....	12
1.3 Облікова та податкова політика ПрАТ "Фірма "Полтавпиво".....	17
РОЗДІЛ 2. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ.....	25
2.1 Аналітичний та синтетичний облік капітальних інвестицій.....	25
2.2 Розкриття інформації у фінансовій звітності щодо обліку капітальних інвестицій за національними та міжнародними стандартами.....	39
2.3 Інформаційні технології обліку капітальних інвестицій.....	41
РОЗДІЛ 3. ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАТ "ФІРМА "ПОЛТАВПИВО" ЗА 2018-2019 РР ТА АНАЛІЗ І ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ...	48
3.1 Організація обліково - аналітичної роботи в ПрАТ "Фірма "Полтавпиво".....	48
3.2 Техніко-економічний аналіз діяльності ПрАТ "Фірма "Полтавпиво" за 2018-2019 рр.....	50
3.3 Теоретичні основи та практичний економічний аналіз ефективності капітальних інвестицій ПрАТ "Фірма "Полтавпиво" за 2018-2019 рр.....	54
3.4 Теоретичні основи аудиту капітальних інвестицій.....	61
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	68
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	69
ДОДАТКИ.....	73

ВСТУП

Актуальність теми. На сучасному етапі розвитку економіки України у різноманітних складних економічних кризових процесах та відносинах між підприємствами, фінансовими установами, державами на внутрішньому та зовнішньому ринках гострою проблемою є ефективне вкладення (інвестування) капіталу для його збільшення. Реформування національної системи бухгалтерського обліку є невід'ємною частиною заходів, спрямованих на розвиток ринкових відносин в Україні. Побудувати нові економічні відносини неможливо без посилення інвестиційних процесів та підвищення якості управління ними на рівні підприємства. У зв'язку з цим для конкретного інвестора особливе значення мають облік та аналіз капітальних інвестицій як у зв'язку з обробкою інформації про здійснення інвестицій, з одного боку, та управлінськими рішеннями щодо інвестицій - з іншого.

У період побудови ринкових відносин як в Україні, так і в інших постсоціалістичних державах термін «інвестиція» набув широкого поширення в науковому обігу. Його стали використовувати в звичайних та нормативних документах. Однак у вітчизняному науковому використанні концепція інвестицій вже давно фактично ототожнюється з капітальними вкладеннями і розглядається у двох аспектах: як процес, що відображає рух вартості під час відтворення основних засобів, і як економічна категорія - система економічних відносин, пов'язана з рухом вартості вкладених в основні засоби з моменту мобілізації коштів до моменту їх відшкодування.

Інформація про бухгалтерський облік капітальних вкладень використовується в процесі управління підприємством для формування початкової (інвентарної) вартості кожного з основних засобів та інших необоротних матеріальних та нематеріальних активів, визначення політики амортизації на поточний рік та на майбутнє, заповнення форм бухгалтерського обліку та приміток до них, підготовка статистичних звітів про капітальні інвестиції тощо.

З огляду на це особливо важливим стає опрацювання методів обліку та контролю капітальних вкладень з урахуванням положень міжнародних та національних стандартів, а також із застосуванням сучасних інформаційних технологій.

Посилення інвестиційних процесів сприяло створенню та розвитку нових вітчизняних інвестиційних інститутів, які відрізняються від традиційних форм капітальних інвестицій. На цьому тлі виникла низка проблем у системі обліку та контролю, їх вирішення в процесі розробки методів обліку та контролю з урахуванням специфіки інвестиційної діяльності. Слід мати на увазі, що відсутність прозорих інвестиційних схем збільшує ризик суб'єктів господарювання.

Обліково-аналітичне забезпечення процесу капітальних інвестицій підприємства

Посада	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата	Вступ	6
Здобувач	Кобизька К.М.		22.03.20		
Науковий керівник	Прохорова Л. І.		23.03.20		
Завідувач кафедри	Чернелевський Л.М.		11.06.20		

Недостатній рівень теоретичної розробки та обґрунтування практичних питань обліку та аудиту капітальних вкладень в умовах сучасних кредитно-фінансових механізмів і визначили вибір теми, формулювання завдань та мети даної роботи.

Метою кваліфікаційної роботи бакалавра є дослідження сутності капітальних інвестицій як об'єкта обліку, визначення їх структури та джерел покриття інвестиційних витрат, а також розкриття методів у процесі відображення цього об'єкта в обліково-аналітичній системі підприємства.

Завдання дослідження. Для досягнення поставленої мети в дослідженні здійснено послідовне вирішення таких завдань:

- з'ясувати економічну сутність капітальних вкладень;
- встановити місце обліку капітальних інвестицій в системі бухгалтерського обліку;
- дослідити рух документів при обліку капітальних інвестицій;
- провести аналіз ефективності використання капітальних інвестицій на підприємстві;
- дослідити методичку аналізу капітальних інвестицій;
- визначити можливість обліку операцій з капітальних інвестицій з точки зору використання комп'ютерних технологій.
- розкрити теоретичні основи аудиту капітальних інвестицій.

Предметом дослідження є науково-методичні та практичні аспекти обліку, аналізу і аудиту капітальних інвестицій та їх відображення в обліково-аналітичній системі підприємства.

Об'єктом дослідження виступає фінансово-господарська діяльність ПрАТ "Фірма "Полтавпиво"

В якості інформаційної бази при проведенні дослідженні були використані : чинні нормативно-правові акти з регулювання обліку, аналізу та аудиту капітальних інвестицій монографії, навчальні посібники, статті з проблематики дослідження; фактичні матеріали ПрАТ "Фірма "Полтавпиво" за 2017-2019 рр.

Під час підготовки кваліфікаційної роботи бакалавра застосовувалися загальнонаукові і спеціальні методи аналізу: теоретичного узагальнення і порівняння – для розкриття сутності капітальних інвестицій як економічної категорії; аналіз категорій індукція та дедукція – для визначення загальних теоретичних основи обліку капітальних інвестицій; спостереження – для визначення ефективності капітальних інвестицій на досліджуваному підприємстві.

Економічні аспекти обліково-аналітичного забезпечення капітальних інвестицій, зокрема методичні і практичні аспекти обліку, аналізу та аудиту були висвітлені у роботах вітчизняних і зарубіжних науковців і практиків . Зокрема відомі публікації таких авторів, як: Л.М. Чернелевського, Н.М. Ткаченко, Ф.Ф. Бутинця, С.Ф. Голова, М.І. Кужельного, Ю.А. Кузьмінського, В.В. Сопка, В.О. Шевчука, Н.І. Беренди, О.А. Петрик, Н.Г. Слободян, Л.М. Кіндрацької, Є.В. Мниха, М.Г. Чумаченка. В той же час слід зазначити, що сучасні економічні умови інвестиційної діяльності підприємств потребують комплексного підходу до вирішення проблеми з обґрунтуванням понятійного апарату теми роботи. Потребують також подальшого дослідження і

питання удосконалення організації бухгалтерського обліку, методики аудиту і аналізу капітальних інвестицій.

Найважливішим джерелом інформації для здійснення управління на підприємствах різних форм власності є законодавчо-нормативна база, яка регулює облік капітальних інвестицій, яка наведена в табл. 0.1. При веденні обліку, аналізу та аудиту на підприємстві працівники бухгалтерії повинні керуватися нормами діючих законодавчих та нормативних документів.

Таблиця 0.1

Законодавчо-нормативна база з обліку, аналізу та аудиту капітальних інвестицій

Законодавчо-нормативний документ	Зміст документа
1	2
Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. №2755 (зі змінами та доповненнями)	Регламентує відносини, що виникають у сфері стягнення податків і зборів, зокрема визначає вичерпний перелік податків і зборів, що стягуються в Україні, порядок їх адміністрування, платників податків, їх права та обов'язки, компетенцію регулюючих органів, повноваження та обов'язки . зв'язки посадових осіб під час податкового контролю, а також відповідальність за порушення податкового законодавства.
Господарський кодекс України №436 від 16.01.2003р. (із змінами та доповненнями)	Створюється відповідно до Конституції України правові основи господарської діяльності (господарювання), в основі якої лежить різноманітність суб'єктів господарювання різних форм власності.
Цивільний кодекс України №435 від 16.01.2003 р. (із змінами та доповненнями)	Передбачає особисті майнові й немайнові відносини, засновані на юридичній рівності, вільному волевиявленні та самостійності їх учасників; визначає зобов'язання як форму правовідносин.
Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. №-996-ХІУ (із змінами та доповненнями)	Забезпечує особисті майнові та немайнові відносини на основі правової рівності, вільної волі та незалежності їх учасників; визначає зобов'язання як форму правовідносин.
Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 р. № 9 (із змінами та доповненнями)	Визначає правові основи аудиту в Україні та має на меті створення системи незалежного фінансового контролю для захисту інтересів користувачів фінансової та іншої економічної інформації.
НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» Наказ МФУ від 07.02.2013 р. № 73 (із змінами та доповненнями)	Затверджує склад та елементи фінансової звітності, забезпечує якісну характеристику фінансової звітності та принципи її складання та регулює розкриття інформації у фінансовій звітності, зокрема відображення стану здоров'я та їх зношеності.

Продовження таблиці 0.1

1	2
МСБО 40 «Інвестиційна нерухомість» від 01.01.2012	Розкривається сутність та облік інвестиційної нерухомості відповідно до міжнародних норм бухгалтерського обліку
Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30.11.99 р. №291 (із змінами та доповненнями)	Встановлює порядок відображення в обліку господарських операцій подвійним записом.
План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30.11.99 р. №291 (із змінами та доповненнями)	Містить перелік рахунків та схеми реєстрації та групування в них фактів фінансово-господарської діяльності в бухгалтерському обліку.
Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 24.05.1995р. N88 (із змінами та доповненнями)	Визначає основні вимоги та правила щодо документального забезпечення записів у бухгалтерському обліку.
Наказ міністерства статистики України «Про затвердження типових форм первинного обліку» від 29.12.95. № 352	Зазначаються типові форми первинної облікової документації для обліку основних засобів

РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРАТ "ФІРМА "ПОЛТАВПИВО", ОБЛІКОВА ТА ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА

1.1 Характеристика історії та фінансово-господарської діяльності ПрАТ "Фірма "Полтавпиво"

Підприємство було засноване на базі Полтавського пивоварного заводу, створеного у 1965 р. У радянський період завод входив до складу «Укрхарчопрому».

До середини 80-х компанія спеціалізувалася лише на виробництві розливного та розливного пива. У 1985 році був побудований магазин розливу безалкогольних напоїв. Виробнича лінія випускала до 470 000 декалітрів продукції.

У 1990-ті роки пивзавод був привласнений у формі закритого акціонерного товариства. Сучасна форма власності — публічне акціонерне товариство.

З 1998 р. пивзавод співпрацює з німецькими технологіями компанії «Kaltenberg». В кінці 90-х років використовувалася автоматична лінія для розливу в КЕГ-тару і її потужність становила 50 КЕГ на годину.

У 2000 р. в Парижі «Полтавпиво» було нагороджено золотою медаллю за підтримку здатності та стійкості виживання у часи фінансової кризи.

У 2001 р. була запущена лінія для розливу пива в КЕГ-тару потужністю 120 КЕГ на годину. Того ж року був відкритий новий цех, в якому створена передова технологія розливу пива. Незабаром тут була запущена ще одна лінія по розливу в ПЕТ-пляшки й діжки, які стали фірмовим знаком полтавського пива. Автоматична лінія може виробляти 36 000 пляшок на годину. За допомогою нововведень компанія досягла виробничої потужності в 2,5 мільйона декалітрів продукції на рік.

Підприємство використовує модернізоване обладнання для розмноження дріжджів та автоматичну станцію СІР (Сleanning in Place - безрозбірне миття) Лінія автоматичного розливу пива в КЕГ-тару має виробничу потужність 120 КЕГ на годину.

У 2003 році для комп'ютеризації процесу приготування сусла був запущен варильний цех фірми «Nurrmann AG» з комп'ютеризацією процесу варіння сусла.

У червні 2010р «Полтавпиво» втілює перший в Україні заповнення одноразового ПЕТ КЕГ (key keg).

У 2011 році ПрАТ «Фірма „Полтавпиво“ запроваджує повну реорганізацію структури, автоматизацію виробництва, впровадження та просування нових методів та стратегій розвитку в цілому.

Обліково-аналітичне забезпечення процесу капітальних інвестицій підприємства

Посада	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата	РОЗДІЛ 1	10
Здобувач	Кобизька К.М.		12.04.20		
Науковий керівник	Прохорова Л. І.		13.04.20		
Завідувач кафедри	Чернелевський Л.М.		11.06.20		

В даний час пріоритетні стратегії товарної політики компанії спрямовані на поєднання всіх видів напоїв та пива під одним брендом "Полтава".

У 2012 році був побудований новий варильний цех з комп'ютеризацією процесу приготування сусла.

Змін в організаційній структурі Товариства в 2019 році не було. Станом на 31.12.2019 р. структура Товариства має такий вигляд (додаток Ж)

Компанією керує Генеральний директор, якому підпорядковується:

- Помічник генерального директора з технічного розвитку та загальним питанням;
- Канцелярія — підрозділ організації при посадовій особі, яка керує діловодством, офіційною кореспонденцією, реєстрацією первинних документів;
- Відділ безпеки — структурний підрозділ, який відповідає за забезпечення життєво важливих інтересів фірми з точки зору комерційного та ділового ризику, конкуренції;
- Виробнича лабораторія — структурний підрозділ, основною функцією якого є контроль якості на всіх етапах постачання, переробки та виробництва;
- Служба виробництва Головний технолог;
- Заступник генерального директора;
- Служба управління персоналом — структурний підрозділ, який відповідає за ефективне використання персоналу;
- Начальник штабу ЦО;
- Провідний інженер з охорони праці;
- Відділ інформаційних технологій — структурний підрозділ, який відповідає за інформаційну підтримку підприємства.

Помічнику генерального директора з технічного розвитку та підпорядковуються:

- Відділ по загальним питанням — структурний підрозділ, який відповідає за транспортну секцію, господарський відділ, оздоровчий центр.
- Енерго-механічна служба Головний інженер (Головний механік (ремонтно-механічний цех, холодильно-компресорний цех), Головний енергетик (провідний інженер, паросиловий цех, електроцех, дільниця АСУТП), Ремонтно-будівельний цех);
- Відділ МТП (матеріальний склад) — структурний підрозділ, який організує матеріально-технічного забезпечення виробництва;

Службі виробництва Головному технологу підпорядковується:

- Начальник виробництва пива та безалкогольних напоїв;
- Варильний цех;
- Бродильно-лагерний цех;
- Змінні технологи;

- Цех розливу;
- Служба наладки обладнання — структурний підрозділ, який організує підготовку технологічного устаткування;

- Дільниця з виробництва безалкогольних напоїв та квасу;

Заступнику генерального директора підпорядковується:

- Відділ маркетингу — структурний підрозділ, який спрямований на організацію та вдосконалення продажу продукції;

- Директор по продажам;

- Відділ продаж — структурний підрозділ, що реалізує продукцію та послуги;

- Бухгалтерія — структурний підрозділ, який здійснює облік господарської діяльності підприємства;

- Планово-економічний відділ — структурний підрозділ, який розробляє плани економічного розвитку, оновлення продукції, інновацій та інвестицій;

- Відділ логістики — структурний підрозділ, який створює логістичні функції (транспортування, складування, обробка вантажів, обробка замовлень, управління запасами);

- Юридичний відділ — структурний підрозділ, створений для надання юридичної підтримки.

На ПрАТ "Фірма "Полтавпиво" діє технологічна структура виробничих підрозділів. Структура яких вимагає від цехів підприємства виконання певної частини технологічного процесу. Підрозділи створюються за принципом технологічної спеціалізації.

Цехи, які існують на підприємстві: варильний, бродильно-лагерний і цех розливу.

Підприємстві має сучасне обладнання для розмноження дріжджів та автоматичну станцію СІР. Лінія автоматичного розливу пива в КЕГ-тару має виробничу потужність 120 КЕГ на годину.

1.2 Структура бухгалтерії ПрАТ "Фірма "Полтавпиво"

Відокремлений структурний підрозділ господарюючого суб'єкта є бухгалтерія. Очолює його головний (старший) бухгалтер, який має підлеглих бухгалтерів та бухгалтерів, які можуть спеціалізуватися на певних сферах бухгалтерського обліку.

Кількість працівників бухгалтерського обліку залежить від розміру підприємства, обсягу продукції, обсягу та складності обліково-звітних робіт, кількості працівників та рівня автоматизації обліку.

Структура бухгалтерії - це взаємозв'язок та склад ланок бухгалтерії, на яку покладено конкретні облікові функції для забезпечення господарської діяльності підприємств, організацій та установ.

На ПрАТ "Фірма "Полтавпиво" використовується лінійна структура бухгалтерії.

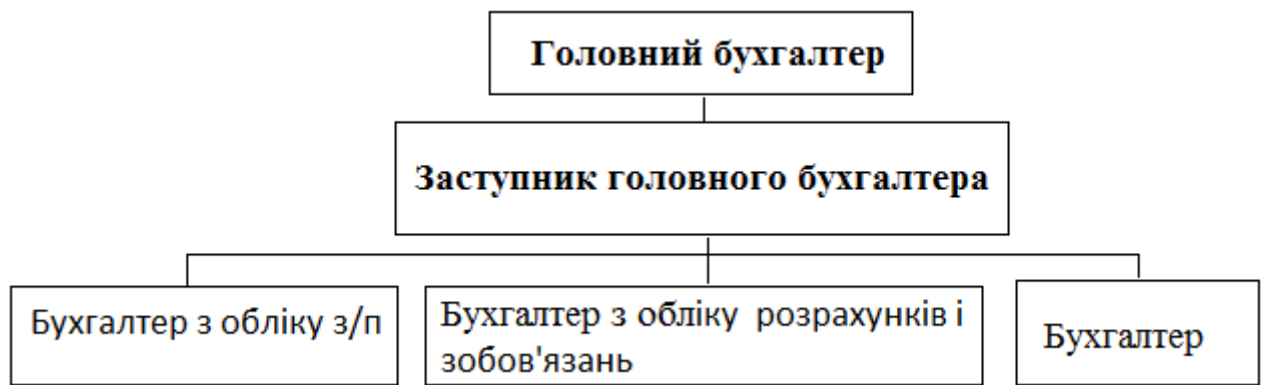

Рис.1.1 Структура бухгалтерії ПрАТ "Фірма "Полтавпиво"

В ПрАТ "Фірма "Полтавпиво" бухгалтерський апарат підпорядковується головному бухгалтеру, якому підпорядкований його заступник.

Головному бухгалтеру і заступнику головного бухгалтера підпорядковуються бухгалтер з обліку заробітної плати, бухгалтер з обліку розрахунків і зобов'язань та бухгалтер.

Функціональні обов'язки головного бухгалтера:

1. Головний бухгалтер звітує безпосередньо керівнику підприємства.
2. Здійснює організацію обліку господарської та фінансової діяльності та контроль за використанням трудових, матеріальних та фінансових ресурсів, безпекою майна підприємства.
3. Формує відповідно до законодавства облікову політику виходячи зі структури й особливостей підприємства.
4. Забезпечує раціональну організацію обліку та звітності на підприємстві та в підрозділах на основі максимальної централізації обліково-прикладних робіт та застосування інформаційних технологій, прогресивних форм і методів обліку та контролю, формування та своєчасного представлення повної та достовірної бухгалтерської інформації про діяльність підприємства, його майновий стан, доходи та витрати, а також про розробку та реалізацію заходів, спрямованих на зміцнення фінансової дисципліни.
5. Веде роботу з підготовки та прийняття робочого плану рахунків, форм первинних бухгалтерських документів, що використовуються для реєстрації господарських операцій, які не передбачають типових форм, розробки форм внутрішніх бухгалтерських документів, а також забезпечення інвентаризації, контролю за бізнесом транзакції, технології відповідності обробки облікової інформації та порядок документообігу.
6. Організовує облік майна, зобов'язань та господарських операцій, придбаних основних засобів, товарно-матеріальних цінностей та коштів, своєчасне відображення на рахунках операцій, пов'язаних з їх переміщенням, облік витрат виробництва, кошторис витрат, продаж продукції, робіт (послуг), результати роботи економічної та фінансової

діяльність підприємства, а також фінансові, розрахункові та кредитні операції.

7. Забезпечує законність, своєчасність та коректність документів, підготовку економічно обґрунтованих звітних розрахунків витрат на виробництво, виконані роботи (послуги), розрахунки заробітної плати, правильне нарахування та перерахування податків і зборів до державного, обласного та місцевих бюджетів, страхові внески до державних позапланових бюджетні соціальні фонди, виплати банківським установам, кошти для фінансування капітальних вкладень, погашення у встановлені терміни заборгованості перед банками за кредитами, а також відрахування на фінансові стимули для працівників підприємства.
8. Здійснює контроль за дотриманням порядку підготовки первинних та бухгалтерських документів, розрахунків та платіжних зобов'язань, витрат на фонд заробітної плати, встановлення зарплати працівникам підприємства, товарно-матеріальних цінностей основних засобів, товарно-матеріальних цінностей та фондів, перевірок обліку та звітності, а також документальних ревізії в підрозділах підприємства.
9. Бере участь в економічному аналізі господарської та фінансової діяльності підприємства за даними бухгалтерського обліку та звітності з метою виявлення внутрішніх резервів, усунення збитків та невиробничих витрат.
10. Вживає заходів щодо недопущення нестачі, незаконного витрачання коштів та товарно-матеріальних цінностей, порушень фінансово-господарського законодавства. Бере участь у підготовці матеріалів про дефіцит та розкрадання коштів та товарно-матеріальних цінностей, контролює передачу, у разі необхідності, цих матеріалів слідчим та судовим органам.
11. Вживає заходи щодо накопичення коштів для забезпечення фінансової стабільності підприємства.
12. Взаємодіє з банками щодо розміщення вільних коштів на банківських депозитах (сертифікатах) та придбання високоліквідних державних цінних паперів, контролює облікові операції з депозитними та кредитними угодами. цінні папери.
13. Проводить роботу з забезпечення суворого дотримання персоналу, фінансово-касової дисципліни, кошторисів адміністративно-господарських та інших витрат, законності списання дефіциту бухгалтерського обліку, дебіторської заборгованості та інших збитків, збереження бухгалтерських документів, оформлення та подання у встановленому порядку у архів.
14. Бере участь у розробці та впровадженні раціональної планової та облікової документації, прогресивних форм і методів обліку, заснованих на використанні сучасної комп'ютерної техніки.
15. Забезпечує підготовку балансу та оперативної консолідованої звітності про доходи та витрати, використання бюджету, іншої бухгалтерської та

статистичної звітності, подання їх у встановленому порядку до відповідних органів.

16. Надає методичну допомогу працівникам підрозділів компанії з питань бухгалтерського обліку, контролю, звітності та економічного аналізу.

17. Керує працівниками бухгалтерії.

Функціональні обов'язки заступника головного бухгалтера:

1. Здійснює контроль за роботою обліку зобов'язань та господарських операцій (розрахунки з постачальниками та замовниками, грошові потоки на рахунках в іноземній валюті та гривні).
2. Веде оперативний облік грошових надходжень та платежів, здійснює обов'язковий продаж валютних надходжень, розміщує вільні готівкові кошти на банківських депозитах, складає щомісячні операційні дані про рух грошових коштів на транзитних та поточних рахунках підприємства.
3. За погодженням з головним бухгалтером та з дозволу керівника надає кредиторам, інвесторам, аудиторам та іншим користувачам фінансової звітності зіставну та достовірну бухгалтерську інформацію про стан розрахунків з боржниками та кредиторами.
4. Здійснює листування з партнерами, готує необхідну інформацію з питань, пов'язаних із взаєморозрахунками.
5. Готує дані про відповідні ділянки бухгалтерського обліку для звітності.
6. Контролює збереження бухгалтерських документів, оформляє їх у встановленому порядку передачі до архіву.
7. Бере участь при проведенні економічного аналізу господарської та фінансової діяльності підприємства відповідно до бухгалтерського обліку та звітності з метою виявлення внутрішніх резервів, здійснення економіки та заходів щодо вдосконалення діловодства;
8. Бере участь при розробці та впровадженні вдосконалених форм і методів обліку, заснованих на використанні сучасної обчислювальної техніки;
9. Бере участь при проведенні інвентаризації грошових коштів та інвентаризації.
10. Виконує роботи з формування, обслуговування та зберігання бази даних облікової інформації, вносить зміни до довідкової та нормативної інформації, що використовується при обробці даних.
11. Бере участь у формуванні завдань або їх окремих етапів, вирішуваних за допомогою комп'ютерних технологій, визначає можливість використання готових проектів, алгоритмів, пакетів додатків, що дозволяють створювати обгрунтовані системи обробки інформації.

Функціональні обов'язки бухгалтера з обліку заробітної плати:

1. Здійснює прийом, аналіз та контроль табелів обліку робочого часу та готує їх до підрахунку.

2. Приймає та контролює правильність листків щодо тимчасової непрацездатності, довідок про догляд та інших документів, що підтверджують право на відсутність працівника на роботі, готує їх до підрахунку, а також для складання встановленої фінансової звітності.
3. Здійснює нарахування зарплати працівникам підприємства, здійснює контроль за витрачанням фонду оплати праці.
4. Реєструє записи бухгалтерського обліку та їх розподіл.
5. Здійснює нарахування та перерахування страхових внесків до державних позабюджетних соціальних фондів, зарплат працівників та службовців, інших виплат та виплат, а також відрахування коштів на матеріальне стимулювання працівників підприємства.
6. Своєчасно готує періодичні звіти про облік заробітної плати, здійснює контроль за безпекою бухгалтерських документів, оформляє їх у встановленому порядку передачі до архіву.
7. Веде на основі відомостей виплату зарплати працівникам підприємства.
8. Контролює дотримання касової дисципліни, розрахунки з підзвітними особами.
9. Готує дані для складання балансу та оперативної консолідованої звітності про доходи та витрати коштів.
10. Бере участь у розробці та впровадженні раціональної планової та облікової документації, вдосконалених форм і методів обліку, заснованих на використанні сучасної обчислювальної техніки та інформаційних технологій.
11. Надає методичну допомогу працівникам підрозділів компанії з питань бухгалтерського обліку, контролю, звітності та економічного аналізу.
12. Систематично вдосконалює свою майстерність на курсах та семінарах з бухгалтерського обліку.
13. Виконує інші завдання головного бухгалтера (його заступника).

Функціональні обов'язки з обліку розрахунків і зобов'язань:

1. Облік основних засобів та витратних матеріалів (посадова інструкція бухгалтера за розрахунками також передбачає обслуговування загальних та адміністративних витрат та частково виробничих витрат, пов'язаних з використанням придбаної послуги).
2. Облік платежів у готівковій та безготівковій формі.
3. Облік відвантажених товарів.
4. Розробка форм документів для внутрішнього обліку.
5. Затвердження первинної документації та її реалізація у спеціалізованій бухгалтерській програмі «1С». Це робиться шляхом обробки отриманих первинних документів, контролю за правильністю їх оформлення, обов'язкового відображення в книзі продажів та/або покупок. Сюди також входить ведення журналу рахунків-фактур.

6. Контроль взаєморозрахунків, що передбачають їх періодичну перевірку, моніторинг ситуації, кредиторську заборгованість та дебіторську заборгованість. Створення індивідуальних форм первинної документації, які дозволяють здійснювати господарські операції за відсутності стандартних бланків.

Функціональні обов'язки бухгалтера:

1. Самостійно або під керівництвом (наглядом) головного бухгалтера проводить фінансові, матеріальні, виробничі, економічні розрахунки та баланси, використовуючи інструменти та комп'ютеризовані обчислювані засоби та системи.
2. Облікові кошти, продукцію, товари, матеріали, реєструє витрати на виробництво чи надання послуг.
3. Вносить записи в книги обліку виробничих, управлінських, організаційних, економічних та інших витрат на планові та поточні цілі.
4. Подає на розгляд та затвердження проекти записів у розрахунковій документації.
5. Веде інвентаризаційні списки, довіреності, рахунки-фактури, списки зобов'язань, цінних паперів тощо.
6. Здійснює платежі за матеріальні, комунальні та інші послуги.
7. Співпрацює з митними, податковими, казначейськими органами, торгівлею, посередницькими організаціями та іншими клієнтами.
8. Виконує вказівки головного бухгалтера і його заступника.

1.3 Облікова та податкова політика ПрАТ "Фірма "Полтавпиво"

Згідно з Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (від 16.07.1999 № 996-XIV) облікова політика – це сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для обліку, підготовки та подання фінансової звітності.

Відповідно до наказу про облікову політику ПрАТ "Фірма "Полтавпиво" бухгалтерський облік господарських операцій здійснює відділ бухгалтерії, який підпорядковується заступнику генерального директора.

ПрАТ "Фірма "Полтавпиво" використовує повну журнально-ордерну форму обліку, яка включає в себе 17 журналів-ордерів і відомості до них. Ця форма використовується на великих підприємствах.

Облікові реєстри - це носії спеціального формату (паперові, машинні) у формі відомостей, журналів, книг, журналів-ордерів тощо, призначені для хронологічного, систематичного або комбінованого накопичення, групування та узагальнення інформації з первинних документів, прийнятих до бухгалтерського обліку .

Інформація, що міститься в реєстрах бухгалтерського обліку, використовується для оперативного управління, економічного аналізу діяльності підрозділів та підприємства в цілому, а також для звітності. Тому своєчасне та повне відображення

господарських операцій в облікових регістрах - одна з передумов якості та ефективності обліку.

Запис у реєстри бухгалтерського обліку здійснюється на підставі первинних облікових документів, в яких фіксуються факти господарських операцій та доручень (дозволів) на їх ведення, накопичується та систематизується інформація первинних документів. Інформація передається до облікових реєстрів після перевірки первинних документів за формою та змістом.

Бухгалтерський облік автоматизований і здійснюється за допомогою програми «1С:Підприємство Бухгалтерія 8» версії 8.2.

Відповідно до наказу про облікову політику методологічні засади бухгалтерського обліку ПрАТ "Фірма "Полтавпиво" побудовані на повному плані бухгалтерських рахунків та з одночасним використанням реєстрів бухгалтерського обліку.

Грошові кошти складаються з грошових коштів в касі та коштів на поточних рахунках у банках.

Подальше оцінювання грошових коштів здійснюється за справедливою вартістю, що дорівнює їх номінальній вартості, а грошові еквіваленти за амортизованою вартістю.

Первісна та подальша оцінка грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті здійснюється за офіційними курсами Національного банку України (НБУ).

Дебіторська заборгованість, яка погашається шляхом отримання немонетарних активів: аванси видані, дебіторська заборгованість з податків та зборів, з ПДВ до відшкодування, з працівниками, з розрахунків за претензіями і відшкодування шкоди.

Первісна оцінка дебіторської заборгованості (крім торгівельної) проводиться за справедливою вартістю. Подальша оцінка дебіторської заборгованості базується на амортизованій вартості.

Товариство визначає довгострокові стратегічні фінансові інвестиції в інструменти власного капіталу інших емітентів, оцінені за справедливою вартістю за допомогою іншого сукупного доходу без подальшої перекласифікації накопичених прибутків та збитків після припинення визнання.

До фінансових зобов'язань відносяться: векселі до сплати; кредити та позики отримані; облігації випущені; торгова кредиторська заборгованість та інша кредиторська заборгованість, що виникла внаслідок контракту (угоди).

Товариство визнає матеріальний об'єкт як основний засіб, якщо він утримується з метою використання їх у процесі своєї діяльності, надання послуг, або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний термін корисного використання (експлуатації) яких перевищує один рік.

Первісно Товариство оцінює основні засоби за собівартістю. Після первісного визнання активом, об'єкт основних засобів відображається за переоціненою сумою, яка є його справедливою вартістю на дату переоцінки за вирахуванням будь-якої подальшої накопиченої амортизації та будь-яких подальших накопичених збитків від зменшення корисності.

Коли об'єкт основних засобів переоцінюється, балансова вартість цього активу коригується на його переоцінену суму.

Вартість предметів основних засобів, що надійшли на баланс Товариства протягом року, є їх первісною вартістю, рівною вартості придбання, визначеній відповідно до МСБО 16 "Основні засоби".

Припинення визнання балансової вартості об'єкта основних засобів здійснюється після вибуття або тоді, коли від його використання чи вибуття не очікуються майбутні економічні вигоди.

Прибуток чи збиток, пов'язаний з припиненням визнання об'єкта основних засобів, включається до прибутку чи збитку (якщо МСФЗ 16 "Основні засоби" не вимагає іншого після продажу з подальшою орендою). Прибуток не класифікується як дохід.

Основні засоби, що призначені для продажу та відповідають критеріям визнання, обліковуються відповідно до МСФЗ 5 «Непоточні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність».

Товариство не визнає в балансовій вартості об'єкта основних засобів витрати на щоденне обслуговування, ремонт та технічне обслуговування об'єкта. Ці витрати визнаються у прибутку чи збитку при їх виникненні.

Капітальні інвестиції в орендовані приміщення амортизуються протягом строку їх експлуатації.

Запаси обліковуються та відображаються у фінансовій звітності відповідно до МСБО 2 "Запаси" і П(С)БО 9 "Запаси". Товариство визнає запасами активи, які:

- утримуються для продажу у звичайному процесі бізнесу;
- знаходяться в процесі виробництва для такого продажу;
- існують у вигляді основних або допоміжних матеріалів для споживання у виробничому процесі або при наданні послуг.

Запаси класифікуються за однорідними групами:

- сировина і матеріали;
- запасні частини;
- паливо;
- тара і тарні матеріали;
- матеріали передані у виробництво (незавершене виробництво);
- будівельні матеріали;
- інші матеріали;
- готова продукція і напівфабрикати;
- малоцінні швидкозношувані предмети

Запаси оцінюються за меншою з таких двох величин: собівартість та чиста вартість реалізації.

Вартість запасів включає всі витрати на придбання, витрати на переробку та інші витрати, понесені при доставці запасів до їх поточного місця розташування та доведенню їх до теперішнього стану.

Вартість придбання запасів складається з ціни закупівлі, ввізного мита та інших податків (крім тих, які згодом відшкодовуються податковими органами), а також витрат на транспортування, завантаження та вивантаження та інших витрат, безпосередньо пов'язаних із придбанням готової продукції та послуги. Торгові знижки, інші знижки та інші подібні предмети вираховуються при визначенні вартості придбання.

Витрати на переробку запасів включають витрати, безпосередньо пов'язані з виробничими підрозділами. Вони також включають систематичний розподіл постійних та змінних накладних витрат, що виникають в результаті переробки матеріалів у готову продукцію.

До інвестиційної нерухомості Товариство класифікує нерухомість (землю чи будівлі, або частину будівлі, або їх поєднання), що зберігається на майнових правах або в рамках договору фінансової оренди з метою отримання лізингових платежів або збільшення вартості капіталу чи для досягнення обох цілей, а не для: (а) використання у виробництві чи постачанні товарів, надання послуг або в адміністративних цілях, або (б) продажу в звичайному ході діяльності.

Визнання, оцінка, представлення та розкриття операцій з оренди здійснюється у відповідності до вимог МСФЗ 16 «Оренда».

Товариство також створює резерв витрат на оплату щорічних (основних та додаткових) відпусток. Розмір внесків до резерву відпусток, включаючи внески соціального страхування з цих сум, обчислюється виходячи з кількості днів невикористаних відпусток працівників та їх середньоденного заробітку на момент такого розрахунку. Інші об'єктивні фактори, що впливають на розрахунок цього показника, також можуть бути враховані. Сума створеного резерву на оплату відпусток підлягає інвентаризації наприкінці року. При необхідності в бухгалтерському обліку проводиться коригувальна проводка відповідно до інвентаризації відпускнуго резерву.

Товариство визнає короткострокові вигоди працівникам як витрати та зобов'язання після вирахування будь-якої вже сплаченої суми. Товариство визнає очікувану вартість короткострокових виплат працівникам за відсутність як надання відпустки - коли працівники надають послуги, що збільшують їхні права на майбутні відпустки.

Виплати працівникам включають:

а) короткострокові виплати працівникам, такі як заробітна плата, оплачені щорічні відпустки та тимчасова непрацездатність, участь у прибутку та премії (якщо вони виплачуються протягом дванадцяти місяців після закінчення періоду);

б) інші довгострокові виплати працівникам, включаючи додаткові відпустки за навчання, річниці чи інші виплати за тривалу службу, виплати на довгострокову непрацездатність, а також заробіток, премії та відстрочену компенсацію, якщо вони виплачуються через дванадцять місяців після закінчення періоду або пізніше;

в) виплати при звільненні.

Відповідно до українського законодавства, Товариство утримує внески із заробітної плати працівників до Пенсійного фонду. Поточні внески розраховуються як відрахування відсотків на суми поточних нарахувань заробітної плати. Такі витрати визнаються у періоді, коли працівники надають послуги, які дають їм право на внески та отримують відповідну зарплату.

Дохід від продажу продукції та/або інших активів визнається у прибутку або збитку, якщо виконуються всі наступні умови:

а) Товариство передає договірні права на отримання грошових потоків від такого фінансового активу;

б) Товариство передала покупцеві ризики та вигоди від власності, пов'язані з фінансовими активами;

в) Товариство не має жодної подальшої участі управлінського персоналу у формі, яка зазвичай пов'язана з власністю, ні ефективним контролем над проданими активами;

г) суму доходу можна достовірно оцінити;

д) є ймовірність, що Товариство отримає економічні вигоди, пов'язані з транзакцією;

е) витрати, понесені або понесені у зв'язку з транзакцією, можна достовірно оцінити.

Визначаючи вартість надання послуг, Товариство відповідно до МСФЗ 15 "Дохід від договорів з клієнтами" використовує метод оцінювання за результатом. Метод оцінки за результатом включає, зокрема, аналіз виконання, завершений на сьогоднішній день, оцінку досягнутих результатів. Враховуючи принцип обережності щодо змінної вартості винагороди, дохід обчислюється в кінці кожного місяця.

Результат визначення розміру винагороди з надання послуг оформлюється актом виконаних робіт, який відображає розрахунок (оцінку) досягнутих результатів на звітну дату.

Дивіденди та проценти визнаються доходом лише у разі, якщо:

- підтверджено право Товариства на отримання відсотків та виплати дивідендів;

- ймовірно, що економічні вигоди, пов'язані з відсотками та дивідендами, надійдуть до Товариства;

- сума відсотків та дивідендів може бути достовірно оцінена.

Дохід визнається у звіті про прибутки та збитки за умови, що він відповідає критеріям визначення та визнання. Дохід визнається, коли визнається збільшення активів або зменшення зобов'язань.

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки за умови, що вони були визначені та визнані як збільшення зобов'язань або зменшення активів.

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки також у випадках, коли зобов'язання виникають без визнання активу. Витрати, понесені у зв'язку з отриманням доходу, визнаються в тому ж періоді, що і відповідний дохід.

Операції в іноземній валюті обліковуються в українських гривнях за офіційним курсом обміну Національного банку України на дату здійснення операцій.

Товариство визнає статутний капітал частиною власного капіталу, сформованого відповідно до Статуту компанії. Статутний капітал (також - зареєстрований капітал) Товариства формується за рахунок внесків акціонерів Компанії. Акціонерами Товариства є юридичні та фізичні особи.

Капітальні інвестиції - це витрати на капітальне будівництво, придбання (виготовлення власними силами) основних засобів, придбання чи виготовлення інших необоротних матеріальних активів, придбання чи виготовлення нематеріальних активів, а також формування основного стада, що здійснюються в цей період, щоб отримати економічну вигоду в майбутньому.

Якщо за рахунок капітальних інвестицій здійснюється відновлення та розширення основних фондів, то за рахунок капітального ремонту основні засоби підтримуються лише у робочому стані.

Капітальні інвестиції на придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів включають вартість придбання або виготовлення матеріальних активів, які обліковуються на рахунку 11 "Інші необоротні матеріальні активи".

До капітальних інвестицій на придбання (виготовлення) нематеріальних активів належать витрати на придбання або створення власних активів, які обліковуються на рахунку 12 "Нематеріальні активи".

Загальна система оподаткування підприємств включає такі податки:

- Податок на прибуток підприємств (Ставка податку - 18%);
- Податок на додану вартість (основна ставка - 20% (за винятком деяких видів діяльності, де ставка може становити 7% і 0%)).
- Єдиний соціальний внесок (ставка - 22% від нарахованої зарплати).
- Податок на доходи фізосіб. Із зарплати співробітника підприємство утримує 18% ПДФО.

Відповідно до податкової політики ПрАТ "Фірма "Полтавпиво" сплачує акцизний податок, податок на прибуток, податок на додану вартість, податок на доходи фізичних осіб, інші податки.

Акцизний збір відповідно до Податкового кодексу України – це непрямий податок, що стягується з підакцизних товарів. Сума податку включається у ціну цих товарів.

Будь-який непрямий податок, включаючи акцизний збір, має ряд класифікаційних ознак:

- Вони стягуються незалежно чи бізнесмен заробив, чи тільки зазнав збитків.
- Це внутрішній вид податку, тому він ґрунтується лише на законодавстві України. Інші держави не можуть впливати на його розмір і порядок відрахування.
- Акцизний податок виникає в момент продажу.

Підакцизний товар, який зазвичай використовується на ПрАТ "Фірма "Полтавпиво" є спиртом.

Сума акцизного податку на кінець 2019 року складає 4 646 тис. грн.

Податок на додану вартість (ПДВ) — це непрямий податок, який включається до ціни товарів (робіт, послуг) і сплачується покупцем, але його облік та перерахування до державного бюджету здійснює продавець (податковий агент). Розмір податкових ставок визначається Податковим кодексом України.

ПрАТ "Фірма "Полтавпиво" використовує 20% і 0% ставки податку.

20% ставка податку використовується в таких випадках:

- постачання товарів, місце постачання яких розташоване на митній території України, відповідно до ст. 186 ПКУ, включаючи операції з безоплатної передачі та передачі права власності на заставу позичальнику (позикодавцю), товари, передані на умовах торгового кредиту, а також передача об'єкта фінансового лізингу у користування лізингоодержувачу / орендар;
- постачання послуг, місце постачання яких знаходиться на митній території України;
- ввезення товарів на митну територію України;
- вивезення товарів за межі митної території України;

0% ставка податку застосовується у випадках:

- вивезення товарів за межі митної території України у митному режимі: експорту, безмитної торгівлі, вільної митної зони або у реекспорту, якщо товари поміщені у такий режим відповідно до п. 3 (щодо товарів у вигляді продуктів їх переробки) та 5 ч. 1 ст. 86 Митного кодексу.

Витрати з податку на прибуток представляють суму поточних та відстрочених податкових витрат. Поточний податок визначається як сума податку на прибуток, що підлягає сплаті (підлягає поверненню) на оподатковуваний прибуток (збиток) за звітний період. Поточні витрати Товариства за податками розраховуються з використанням податкових ставок, що набрали чинності або в основному набрали чинності на дату балансу.

Відкладений податок розраховується за податковими ставками, які, як очікується, застосовуватимуться в періоді, в якому реалізуються пов'язані активи або зобов'язання. Товариство визнає поточні та відстрочені податки як витрати або доходи та включає прибуток або збиток за звітний період.

Товариство визнає поточні та відстрочені податки у власному капіталі, якщо податок стосується статей, які визнаються безпосередньо у власному капіталі за той самий чи інший період.

Податок на додану вартість зберігається у спеціальних первинних документах та реєстрах форми, затверджені на законодавчому рівні.

Податок на доходи фізичних осіб — основний податок на доходи фізичних осіб в Україні. Розміри ставок ПДФО визначені у ст. 167 ПКУ. Основною ставкою є 18%.

Об'єктом оподаткування є:

- загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід;
- доходи від джерела їх походження в Україні, який остаточно оподатковується під час їх нарахування (виплати, надання);
- іноземні доходи — доходи (прибуток), отримані з джерел за межами України.

При визначенні бази оподаткування враховується весь дохід платника податку, отриманий ним як у грошовій, так і в негрошовій формі.

Порядок (алгоритм) оподаткування заробітної плати податком на доходи фізичних осіб установлено п. 164.2 ст. 164 Податкового кодексу, згідно з яким при обчисленні доходу у вигляді заробітної плати база оподаткування визначається як нарахована заробітна плата, зменшена на суму єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, страхові внески до Накопичувального фонду та в випадки, передбачені законом, - обов'язкові страхові внески до приватного пенсійного фонду, які відповідно до закону сплачуються із зарплати працівника, а також суми соціальних податкових пільг, якщо такі є.

Сума податку на доходи фізичних осіб на кінець 2019 року складає 196 тис. грн.

РОЗДІЛ 2. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ

2.1 Аналітичний та синтетичний облік капітальних інвестицій

Дослідження економічної наукової літератури показало, що інвестиції розглядаються як багатогранна концепція. У більшості джерел інвестиції трактуються як сукупність ресурсів і цінностей у матеріальній та нематеріальній формі, які вкладаються в господарську діяльність з метою отримання економічної вигоди в майбутньому.

Термін "інвестиція" походить від латинського слова "invest", що означає "вкладати". Тобто інвестиція - це спосіб вкладення капіталу, який повинен забезпечити збереження або збільшення вартості капіталу та (або) принести позитивну суму доходу. У світовій практиці інвестиції - це фінансові вкладення з метою отримання в майбутньому доходу у вигляді дивідендів, відсотків. Крім того, в Україні виділяють також капітальні інвестиції з метою розширення власної матеріальної бази компанії.

Категорії «інвестиції», «інвестування», «інвестиційна діяльність» увійшли у вітчизняну економіку порівняно недавно. Початковим етапом запровадження зазначеної термінології можна вважати розвиток ринкових відносин в Україні. У Податковому кодексі України від 02.12.2010 № 2755-VI, зазначено, що інвестиції – це господарські операції, які передбачають придбання основних засобів, нематеріальних активів, корпоративних прав та/або цінних паперів в обмін на кошти або майно. Дане визначення не враховує інвестиційних вкладень в оборотні засоби. Крім цього, обмін коштів на майно, чи майна на майно може означати лише зміну форми активів, а не нову інвестицію.

Слід зазначити, що трактуючи сутність інвестицій як складної і багатоаспектної економічної категорії, необхідно звернути увагу на існування різних підходів до визнання інвестицій в економічній літературі. Існуючі розходження в трактуванні поняття інвестиції зумовлюються як завданнями дослідження окремих авторів, так і багатогранністю суттєвих сторін даної економічної категорії. В економічній літературі виділяють чотири групи трактування поняття «інвестиції»:

- а) інвестиції, які визначаються на основі платежів — потік оплат і виплат (витрат), що починається з виплат (витрат);
- б) інвестиції, які визначаються на основі майна — інвестиції розглядаються як процес перетворення капіталу в предмети майна у складі активів балансу підприємства, в тому числі в цінні папери;
- в) комбінаторне поняття інвестицій — вкладення, спрямовані на розширення бізнесу або створення умов для підвищення ефективності його функціонування.

Обліково-аналітичне забезпечення процесу капітальних інвестицій підприємства

Посада	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата	РОЗДІЛ 2	25
Здобувач	Кобизька К.М.		10.05.20		
Науковий керівник	Прохорова Л. І.		11.05.20		
Завідувач кафедри	Чернелевський Л.М.		11.06.20		

г) інвестиції, які визначаються на основі диспозиційного поняття — процес інвестування, що передбачає зв'язок із фінансовими засобами, завдяки чому зменшується рівень вільного розпорядження ними підприємством.

З метою планування, обліку та відображення у звітності інвестиції класифікуються за різними ознаками, які подані в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Класифікація інвестицій

Характеристика	Інвестиції
За змістом	Капітальні та фінансові
За місцем здійснення	Внутрішні та зовнішні
За об'єктами вкладення	Реальні та фінансові
За характером участі в інвестуванні	Прямі та непрямі (портфельні)
За періодом інвестування	Короткострокові та довгострокові
За формами власності	Державні, приватні, іноземні та спільні
За регіональною ознакою	Внутрішньодержавні та іноземні
За ступенем ризику	Ризикові та безризикові

Аналізуючи і узагальнюючи різні підходи до визначення сутності інвестицій щодо бухгалтерського обліку, можна виділити такі найсуттєвіші ознаки інвестицій:

- здійснення інвестицій потребує використання різноманітних інвестиційних ресурсів, які повинні підлягати кількісному і вартісному виміру;
- реалізація інвестицій передбачає створення або збільшення (поповнення) капіталу (блага);
- потенційна здатність інвестицій приносити дохід, причому розмір доходу визначається на основі обсягу вкладених ресурсів;
- процес інвестування, як правило, пов'язаний з перетворенням частини накопиченого капіталу в альтернативні види активів економічного суб'єкта (підприємства);
- протягом життєвого циклу інвестиційного процесу функцію інвестицій можуть виконувати невимучені з обігу ресурси у формі реінвестування.

Трактуючи сутність інвестицій як складної і багатоаспектної економічної категорії, необхідно звернути увагу на існування різних підходів до визнання інвестицій в економічній літературі. Існуючі розходження в трактуванні поняття інвестиції зумовлюються як завданнями дослідження окремих авторів, так і багатогранністю суттєвих сторін даної економічної категорії.

У Законі України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 № 1560-XII (із змінами і доповненнями) під такою діяльністю розуміють сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб і держави щодо реалізації інвестицій [3]. Таке

формулювання характеризує найбільш загальні риси інвестиційної діяльності на державному, макроекономічному рівні.

Згідно з НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2013 № 73(із змінами і доповненнями) інвестиційна діяльність – це придбання та реалізація тих необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів [7].

Отже, інвестиційна діяльність, з одного боку, передбачає здійснення витрат, які пов'язані з придбанням необоротних активів, фінансовими вкладеннями у придбання цінних паперів, внесками у статутний капітал інших суб'єктів господарювання, витратами у разі зменшення частки інвестора у власному капіталі об'єкта інвестування при оцінці фінансових інвестицій за методом участі у капіталі, ліквідацією і зменшенням корисності необоротних активів та фінансових інвестицій, втратами від курсових різниць за перерахунком монетарних статей інвестиційної діяльності тощо.

З іншого боку, інвестиційна діяльність спрямована на отримання доходів у вигляді дивідендів, відсотків, збільшення вартості інвестицій за методом участі у капіталі, виручки від реалізації необоротних активів та фінансових інвестицій, збільшення корисності необоротних активів, курсових різниць від перерахунку монетарних статей інвестиційної діяльності, вартості отриманих матеріальних цінностей від ліквідації основних засобів тощо.

Суб'єктами (інвесторами та учасниками) інвестиційної діяльності можуть бути громадяни і юридичні особи України та іноземних держав, а також держави. Інвестори – суб'єкти інвестиційної діяльності, які приймають рішення про вкладення власних, позичкових і залучених майнових та інтелектуальних цінностей в об'єкти інвестування. Інвестори можуть виступати в ролі будь-якого учасника інвестиційної діяльності. Учасниками інвестиційної діяльності можуть бути громадяни та юридичні особи України, інших держав, які забезпечують реалізацію інвестицій, як виконавці замовлень, або на підставі доручення інвестора.

Об'єктами інвестиційної діяльності можуть бути будь-яке майно, в тому числі основні засоби й оборотні активи в усіх галузях та сферах економіки, цінні папери, цільові грошові вклади, науково-технічна продукція, інтелектуальні цінності, інші об'єкти власності, а також майнові права.

Таким чином, ретроспективний аналіз теорій інвестицій показує історію формування економічного значення поняття "інвестиції", яке базується на таких протилежних принципах:

- 1) інвестиція – вкладення, яке призводить до економічного зростання (зростання ВВП);
- 2) інвестиція - це нова функція, яка виникає з виробничої функції в результаті накопичення частини прибутку для фінансування нових інвестиційних проектів і програм (перерозподіл та відтворення).

В Україні поняття інвестицій використовується порівняно недавно. У радянські часи цей термін практично не використовувався. У деяких випадках такі поняття розуміли як сукупність витрат на реалізацію довгострокових капітальних вкладень у засоби виробництва (основні засоби), тобто інвестиції практично ототожнювались із поняттям "капітальні вкладення".

Поняття "інвестиції" вперше з'явилося в нормативних актах на початку 1990-х. Однак його тлумачення в цих документах відрізняється за своєю суттю і було дещо одностороннім. Так, згідно із Законом України "Про інвестиційну діяльність" від 18.09.1991 р. Інвестиції - це всі види майнових та інтелектуальних цінностей, які вкладаються в об'єкти підприємницької та іншої діяльності, внаслідок чого отримується прибуток (дохід) або досягається соціальний ефект. Це визначення не враховує грошову форму інвестицій, яка в даний час є основною, не встановлює мету інвестування, дещо звужує види ефекту інвестування [19].

Податковий кодекс України зазначає, що інвестиції - це господарські операції, які передбачають придбання основних засобів, нематеріальних активів, корпоративних прав та / або цінних паперів в обмін на кошти чи майно, які поділяються на капітальні, фінансові та реінвестиційні.

Таким чином, Податковий кодекс України чітко визначає термін «капітальні інвестиції» як об'єкт обліку. Більше того, цей документ трактує капітальні інвестиції як господарські операції, пов'язані з придбанням будівель, споруд, іншої нерухомості, інших основних фондів та нематеріальних активів, що підлягають амортизації [1].

Однак, як уже було сказано, під капіталовими вкладеннями слід розуміти інвестицію, а не саму господарську операцію, оскільки вона не описує економічний зміст інвестицій у основний капітал (майно), основна мета якого - отримання прибутку чи іншого економічного та / або соціального виплати. .

Тому визначення, яке подано в податковому законодавстві, не повністю відповідає його економічному змісту, оскільки інвестор не лише купує або створює необоротні активи для їх експлуатації та переносить їх вартість на продукцію шляхом амортизації, але інвестує в основні засоби для збільшення виробництва потенціалу, забезпечити конкурентоспроможність продукції, що має приносити економічну вигоду в майбутньому.

Якщо за рахунок капітальних вкладень здійснюється відновлення та розширення основних засобів, то за рахунок капітального ремонту основні засоби підтримуються лише у робочому стані [28].

Класифікують капітальні інвестиції за видами планування та за їх структурою.

За видами планування їх поділяють на централізовані і нецентралізовані.

Централізовані капітальні інвестиції - це кошти, які виділені на капітальне будівництво з державного бюджету.

Нецентралізовані капітальні інвестиції визначаються планами підприємств, населення та здійснюються за власний рахунок.

За структурою на підприємствах виділяють капітальні інвестиції:

- капітальне будівництво;
- придбання (виготовлення) основних засобів;
- придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів;
- придбання (виготовлення) нематеріальних активів;
- формування основного стада.

До капітальних інвестицій на придбання (виготовлення) основних засобів відносять: придбання обладнання, яке не потребує встановлення; придбання

обладнання, яке потребує встановлення; придбання виробничого інструменту, вимірювальних, випробувальних та інших приладів та обладнання, пов'язаних з основними фондами; придбання малоцінних та швидкозношуваних предметів у випадках, коли їх придбання забезпечується за рахунок капітальних вкладень [30].

Капітальні інвестиції на придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів включають вартість придбання або виготовлення матеріальних активів, які обліковуються на рахунку 11 "Інші необоротні матеріальні активи".

До капітальних інвестицій на придбання (виготовлення) нематеріальних активів відносять витрати на придбання або створення власних активів, які обліковуються на рахунку 12 "Нематеріальні активи".

В сільськогосподарському виробництві особливу групу являють капітальні інвестиції з формування основного стада. Капітальні інвестиції у формування основного стада включають витрати на формування основного стада робочої та продуктивної худоби (довгострокові біологічні активи).

Капітальні інвестиції включають витрати на будівельно-монтажні роботи, придбання обладнання, машин, механізмів, інструментів, інвентарю, інших капітальних робіт та витрат на проектно-розвідувальні роботи, утримання управління та технічного нагляду, відведення земельних ділянок тощо.

Галузева структура капітальних інвестицій характеризується їх розподілом за галузями економіки. На цій основі виділяють капітальні вкладення у відтворення основних фондів торгівлі, громадського харчування, сільського господарства, промисловості, транспорту, навчальних закладів, охорони здоров'я тощо. Територіальна структура капітальних вкладень означає розподіл витрат, пов'язаних зі створенням нових, розширенням та модернізацією існуючих основних фондів, за регіонами їх розташування [20].

Синтетичний облік капітальних інвестицій відповідно до Методичних рекомендацій по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2000 р. № 356 рекомендовано здійснювати у Журналі 4, а аналітичний - у Відомості 4.1.

Рахунок №15 "Капітальні інвестиції" має такі субрахунки:

№151 "Капітальне будівництво" (витрати, що здійснюються як господарським, так і підрядним способом для власних потреб підприємства, устаткування, що підлягає монтажу в процесі будівництва, та авансові платежі для фінансування вказаного будівництва).

№152 "Придбання (виготовлення) основних засобів" (власними силами виготовлення матеріальних активів, облік яких ведеться на рахунку №10 "Основні засоби", крім об'єктів будівництва та основного стада).

№153 "Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів" (витрати підприємства на придбання або виготовлення власними силами матеріальних активів, облік яких ведеться на рахунку №11 "Інші необоротні матеріальні активи").

№154 “Придбання (створення) нематеріальних активів” (витрати підприємства на придбання або створення власними силами активів, облік яких ведеться на рахунку №12 “Нематеріальні активи”).

№155 “Придбання (вирощування) довгострокових біологічних активів” – ведеться облік витрат на придбання або вирощування (створення) довгострокових біологічних активів.

В обліку капітальних інвестицій використовують типові кореспонденції рахунків обліку.

Таблиця 2.2

Типова кореспонденція рахунка 151 “Капітальне будівництво”

№	Зміст операції	Проведення		Сума	Підстава
		Дебет	Кредит		
1	2	3	4	5	6
1	Списання будівельних матеріалів та МШП на потреби капітальне будівництво	151	20,22	2 000	Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів (форма №ОЗ-1)
2	Списання заборгованості підзвітних осіб по видатках на капітальні інвестиції	151	372	975	авансовий звіт, виписка банку
3	Отримання необоротних активів (будівель, споруд) за договором лізингу.	151	505	12 000	Договір купівлі-продажу майна, що передається у лізинг;
4	Відображено заробітну плату з нарахуваннями ЄСВ працівників, зайнятих установкою і монтажем	151	66,65	5 000	Розрахунково-платіжна відомість працівника (форма П-6), Акт приймання виконаних підрядних робіт (КБ-2в)
5	Відображення витрат на оплату послуг сторонніх організацій (але не підрядників - виконавців основного обсягу робіт) при веденні робіт з капітального будівництва	151	685	3 070	Розрахунково-платіжна відомість працівника (форма П-6), Акт приймання виконаних підрядних робіт (КБ-2в)

Продовження таблиці 2.2

1	2	3	4	5	6
6	Введення в експлуатацію об'єкта, завершеного будівництвом	103	151	124 000	Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів (форма №ОЗ-1)

Таблиця 2.3

Типова кореспонденція рахунка 152 “Придбання (виготовлення) основних засобів”

№	Зміст операції	Проведення		Сума	Підстава
		Дебет	Кредит		
1	2	3	4	5	6
1	Відображено матеріали, використані при установці обладнання	152	20	4 000	Прибутковий ордер типової форми № М-4, ТТН
2	Отримано верстат	152	631	300 000	Видаткова накладна, Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів (форма №ОЗ-1),
3	Отримано послуги з транспортування	152	685	30 000	Товарно-транспортувальна накладна (ТТН),
4	Введено верстат в експлуатацію	10	152	309 000	Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів (форма №ОЗ-1)
5	Відображено собівартість роботи використаного устаткування	1152	91	2000	Розрахунок бухгалтера

Таблиця 2.4

Типова кореспонденція рахунка 153 “Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів”

№	Зміст операції	Проведення		Сума	Підстава
		Дебет	Кредит		
1	2	3	4	5	6
1	Придбання МШП	153	22	12 800	Видаткова накладна, ТТН, виписка банку
2	Отримання від іноземних постачальників і/або підрядників необоротних матеріальних активів	153	631, 632	13 200	Видаткова накладна, ТТН, виписка банку
3	Введення в експлуатацію готову тимчасову споруду при будівництві титульного об'єкта.	11	153	18 444	Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів (форма №ОЗ-1)

Таблиця 2.5

Типова кореспонденція рахунка 154 “Придбання (створення) нематеріальних активів”

№	Зміст операції	Проведення		Сума	Підстава
		Дебет	Кредит		
1	2	3	4	5	6
1	Визначення вартості придбаних або створюваних за допомогою сторонніх організацій нематеріальних активів	154	63	19 000	Видаткова накладна, виписка банку
2	Безоплатно отримані об'єкти нематеріальних активів	154	745	7 000	Видаткова накладна, Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів (форма №ОЗ-1),
3	Придбання прав на користування природними ресурсами	12	154	4 000	Видаткова накладна, виписка банку

Таблиця 2.6

Типова кореспонденція рахунка 155 “Придбання (вирощування) довгострокових біологічних активів”

№	Зміст операції	Проведення		Сума	Підстава
		Дебет	Кредит		
1	2	3	4	5	6
1	Переведення тварин, які значилися як молодняк, в основне стадо.	155	211	21 000	Видаткова накладна, Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів (форма №ОЗ-1)
2	Визначення вартості придбаної робочої худоби з метою поповнення (формування) основного стада	155	631	23 000	Видаткова накладна, виписка банку
3	Придбання одиниць робочої худоби основного стада за первісною вартістю.	107	155	24 000	Видаткова накладна, ТТН, виписка банку

Формування витрат, що включаються до первісної вартості придбаних основних засобів та інших необоротних матеріальних активів регулюється п. 11 П(С)БО 7 "Основні засоби", для нематеріальних активів слід використовувати П(С)БО 8 "Нематеріальні активи". Дані положення не є визначальними при визначенні вартості створених необоротних матеріальних та нематеріальних активів, оскільки дані положення не включають положень щодо визначення прямих витрат на виготовлення (створення) даних об'єктів, перелік прямих витрат є в П(С)БО 16 «Витрати».

Приймання придбаних або створених об'єктів в експлуатацію або введення в експлуатацію при впровадженні їх в дію компанія списує понесені капітальні витрати (сформовані на відповідних субрахунках до рахунку 15 "Капітальні інвестиції") за дебетом рахунок 10 "Основні засоби", 11 "Інші необоротні матеріальні активи" або 12 "Нематеріальні активи". З цього моменту об'єкт стає об'єктом основних засобів, підпадають під дію П(С)БО 7 "Основні засоби", а визнаний нематеріальний актив - П(С)БО 8 "Нематеріальні активи" [8].

Слід зазначити, що від того, як і на яких умовах отримували необоротні активи, залежить порядок їх оцінки та відображення на рахунках бухгалтерський облік.

Необоротні матеріальні та нематеріальні активи на підприємстві збільшуються внаслідок: капітального будівництва, надходження від постачальників, виготовлення основних засобів та створення нематеріальних активів власними силами та ін.

При введенні в експлуатацію об'єктів основних засобів та нематеріальних активів понесені капітальні витрати списуються з кредиту 152, 153, 154 в дебет рахунків 10, 11 чи 12 на відповідні субрахунки.

Цей порядок обліку придбання необоротних активів пов'язаний з тим, що момент фактичного надходження об'єкта в компанію є лише початковою стадією процесу

придбання. Тому що компанія може нести інші витрати в процесі підготовки об'єкта до експлуатації, крім тих, які вже були здійснені для його придбання. Ці додаткові витрати також будуть нараховуватися на рахунок 15, формуючи первісну вартість основних засобів та нематеріальних активів.

Хоча витрати, зібрані на рахунок 15, вже вважаються активом, вони не можуть розглядатися як окремий актив. І лише після списання з рахунку 15 на дебетові рахунки 10, 11, 12 ці витрати є первісною вартістю основних засобів або інших необоротних матеріальних чи нематеріальних активів.

Придбаний або створений нематеріальний актив визнається окремим елементом балансу, якщо є ймовірність, що майбутні економічні вигоди, пов'язані з активом, будуть надходити до суб'єкта господарювання, а його вартість може бути достовірно оцінена (п. 7 П(С)БО 8).

Отже, якщо нематеріальний актив не відповідає цим критеріям визнання, капітальні витрати, пов'язані з його придбанням (створенням), визнаються витратами у тому періоді, в якому вони виникли, не визнаючи ці витрати як нематеріальні активи в майбутньому.

Зауважимо, що правильно організований аналітичний облік дозволяє забезпечити своєчасний контроль за наявністю, рухом кожного нематеріального активу окремо, а також взаємозв'язком синтетичних рахунків, субрахунків та аналітичних рахунків. Витрати на придбання (створення) нематеріальних активів (за дебетом рахунка 154 «Придбання (створення) нематеріальних активів») відображаються у Відомості 4.1.

Таким чином, придбані основні засоби – це внутрішні інвестиції підприємства сума яких узагальнюється на рахунок 15. Ця інформація являється достатньо важливою не тільки для підприємства, але й для зовнішніх користувачів.

Вибір методики обліку капітальних інвестицій у придбання (виготовлення) основних засобів багато в чому залежить від джерела їх фінансування [18].

Вибираючи джерела фінансування, питання вирішується з урахуванням багатьох факторів: вартості залученого капіталу, ефективності його віддачі, співвідношення власного і позикового капіталів, що визначає рівень незалежності підприємства, ризику, що виникає при використанні того чи іншого джерела, а також економічних інтересів інвесторів. Облік названих джерел ведеться на багатьох рахунках: 40, 44, 48, 50, 60 та ін.

Таким чином, при фінансуванні інновацій за рахунок коштів, взятих на кредитній та банківській основі, відсотки за цими активами повинні бути включені до їх первісної вартості. Цей варіант передбачений міжнародними стандартами бухгалтерського обліку.

Однак, відповідно до національних П(С)БО 7 «Основні засоби» та П(С)БО 8 «Нематеріальні активи» первісна вартість необоротних активів не може включати відсотки, пов'язані з позикою на їх придбання або створення [8].

Тому, на відміну від міжнародних стандартів, на момент його створення вартість об'єкта не включає витрати на відсотки, за винятком процедури капіталізації відсотків за кваліфікованим активом, визначеним у П(С)БО 31 «Фінансові витрати».

Проценти за позицію, що безпосередньо пов'язані з придбанням необоротних матеріальних та нематеріальних активів, відповідно до П(С)БО 31 "Фінансові витрати" включаються до вартості вищезазначених об'єктів на підставі запису Дт 95 Кт 31. У розмірі нарахованих та сплачених відсотків у частині фінансування об'єкта капітальних інвестицій обліковується Дт 15 Кт 95, а при введенні в об'єкт - Дт 10, 11, 12 Кт 15 на суму витрат, пов'язаних із впровадженням цих об'єктів. у виробничо-господарській діяльності підприємства.

У разі державного фінансування інвестицій на придбання (створення) необоротних активів бюджетні кошти потребують окремого обліку на рахунках за призначенням. При надходженні цих коштів у вигляді асигнувань з бюджету записується Дт 377, 31 Кт 48, а при визнанні капітальних витрат кореспонденція Дт 15, 91 Кт різна - сума використання цих коштів у певних районах (придбання нових обладнання, переобладнання, придбання (створення) нематеріальних активів тощо). При введенні цих об'єктів в експлуатацію необхідно списати бюджетні кошти на сформовані первісні витрати на кожен об'єкт окремо. Тобто сума Дт 15 Кт 66, 65, 20, 22 списується на Дт 10, 11, 12 Кт 15. У той же час необхідно відобразити на рахунку актив, отриманий безоплатно від сум цільового фінансування Дт 48 Кт 718 [48].

Деякі великі промислові підприємства мають можливість фінансувати наукові та технічні розробки у виробництві новоствореного продукту. Для цих цілей створюється спеціальний підрозділ (дослідницька група, експериментальне виробництво, дослідницьке бюро тощо), який впроваджує нові технологічні лінії, організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного чи іншого характеру, інтелектуальні проекти тощо.

Облік таких витрат підсумовується шляхом списання відповідного субрахунку на рахунок 23 "Виробництво" відповідно до кредиту рахунків витрат (Дт 23 Кт 20, 22, 66, 65, 68, 372, 13 тощо). Наприкінці звітної періоду ці витрати, за умови підтвердження супровідних документів, списуються до капіталу - Дт 15 Кт 23, 91, а після введення виготовлених основних фондів створених нематеріальних активів реєструється Дт 10, 12 Кт 15 (із зазначенням певних аналітичних даних).

Важливо організувати аналітичний облік капітальних інвестицій, пов'язаних з отриманням необоротних активів так, щоб облік капітальних витрат вести з відокремленням сум суми:

- витрати, пов'язані з придбанням необоротних матеріальних та нематеріальних активів (відповідно рахунків третього порядку 152.1, 153.1, 154.1 з аналітичними даними щодо кожного об'єкта);
- витрати, пов'язані зі створенням основних засобів та нематеріальних активів (відповідно рахунки третього порядку 152.2, 153.2, 154.2 з аналітичними даними щодо кожного об'єкта);
- використані (списані) кошти цільового фінансування з метою їх капіталізації на вартість кожного окремого об'єкта (відповідно рахунки третього порядку 152.3, 153.3, 154.3 з аналітичними даними щодо кожного об'єкта);
- витрати, пов'язані з доведенням до стану використання основних засобів та нематеріальних активів, які надаються на умовах безоплатної фінансової допомоги або безоплатної передачі (відповідно рахунки

третього порядку 152.4, 153.4, 154.4 з аналітичними даними щодо кожного об'єкта).

Ця процедура забезпечить групування витрат за областями інвестування за шляхами оновлення основних засобів та нематеріальних активів, вдосконалив метод обліку капітальних інвестицій за їх площею та обсягом, проаналізує ці витрати за певний звітний період .

Однією із складових обліку капітальних інвестицій, які потребують особливої уваги бухгалтера, є облік капітальних витрат на покращення та ремонт необоротних матеріальних та нематеріальних активів.

Облік витрат на вдосконалення та ремонт основних фондів регулюється підпунктами 14-15 П(С)БО 7 "Основні засоби". У ньому зазначається, що витрати, понесені на підтримання основних засобів у робочому стані, включаються до поточних витрат. І тільки ті витрати, що пов'язані з поліпшенням об'єкта, від яких очікується збільшення економічних вигод у майбутньому, можуть капіталізуватися з включенням до його первісної вартості [37].

На сьогодні облік капітальних витрат на поліпшення і ремонт необоротних матеріальних та нематеріальних активів в частині розрахунку суми податку на прибуток підприємства також регулюється Податковим кодексом України.

Очевидно, що від того, якими будуть визнані витрати, пов'язані, наприклад, з реконструкцією основних засобів, і як їх буде списано, прямо залежить фінансовий результат підприємства. Відняти з доходу всю суму витрат на реконструкцію відразу після завершення робіт або віднімати її поступово в міру амортизації об'єкта протягом n-ої кількості років – це різні речі.

Перш за все, слід чітко визначити, що означає "підтримувати основні засоби в робочому стані", "збільшувати їх можливості та термін служби" та "покращувати основні засоби".

Відповідно до Методичними рекомендаціями № 561 (наказ Мінфіну України від 30.09.2003), вартість робіт, що призводить до збільшення очікуваних майбутніх вигод від основних засобів, включається до капітальних інвестицій із майбутнім збільшенням первісної вартості основних засобів. Підставою для визнання капітальних інвестиційних витрат, пов'язаних із покращенням основних засобів, є збільшення за рахунок цих витрат очікуваного строку корисного використання об'єкта, кількості та якості продукції (робіт, послуг), виробленої (наданої) цим об'єктом [38].

Прикладом такого вдосконалення є:

- а) модифікація, модернізація основних засобів з метою продовження строку корисного використання або збільшення виробничих потужностей;
- б) заміна певних частин обладнання для підвищення якості продукції (робіт, послуг);
- в) впровадження більш ефективного технологічного процесу, який зменшить спочатку оцінені виробничі витрати;
- г) добудова (надбудова) будівлі, що збільшить кількість місць (площі) будівлі, обсягу та/або якості виконаних робіт (послуг) або умов їх виконання [34].

Ключовим у методі обліку витрат на поліпшення та ремонт основних засобів є тип реставраційних робіт, який залежить від того, куди слід віднести понесені витрати:

1) якщо вдосконалення основних засобів (модернізація, модифікація, добудова, обладнання, реконструкція), вартість його реалізації збільшує первісну вартість основних засобів;

2) якщо на обслуговування, ремонт основних засобів (поточних чи капітальних) витрати на їх реалізацію є витратами поточного періоду .

Однак визнати капітальні витрати на покращення необоротних активів як оцінку їх економічної вигоди проблематично. Національні стандарти не пояснюють поняття "економічна вигода, яка збільшить термін корисного використання необоротних активів" у майбутньому. Тому підприємству потрібно приймати власні рішення щодо розподілу капітальних витрат на поліпшення початкової вартості об'єкта або списати поточні витрати звітного періоду.

Таким чином, якщо компанія здійснює вдосконалення (добудову, реконструкцію, модернізацію), тобто роботи, від яких очікується збільшення вигоди в майбутньому, то такі дії розглядаються як капітальні інвестиції.

Витрати на поліпшення основних засобів, що збільшують первісну вартість об'єкта, відображаються на рахунку 15 "Капітальні інвестиції".

При здійсненні капітальних інвестицій у придбання основних засобів у обліку використовують наступні первинні документи (рис. 2.1):

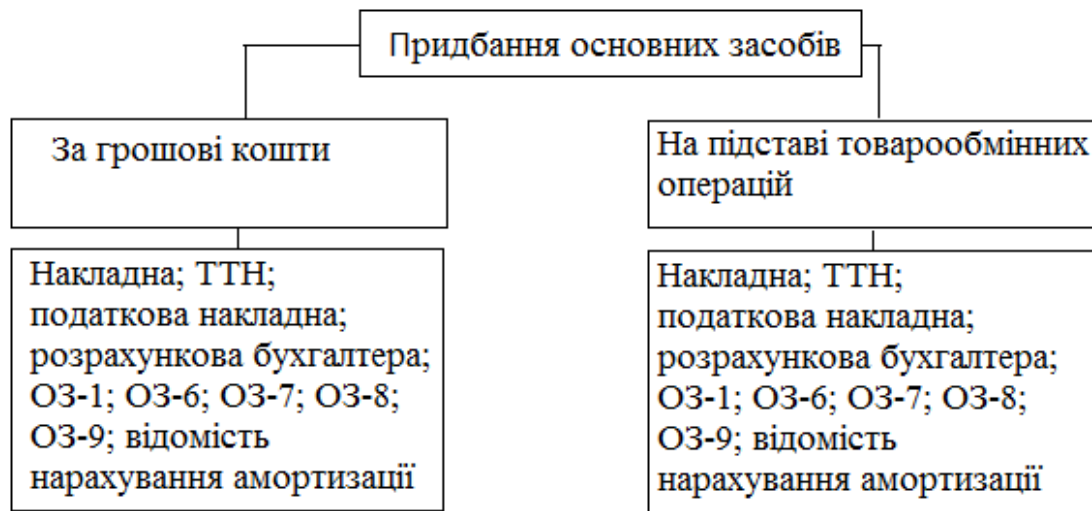

Рис. 2.1 – Організація первинного обліку капітальних інвестицій у придбання основних засобів

Капітальні інвестиції у реконструкцію та модернізацію необоротних активів потребують використання таких первинних документів: наряд на виконання робіт; відомість нарахувань на заробітну плату; розрахункова відомість; ОЗ-2.

Після отримання основних фондів у вигляді внеску до статутного капіталу підприємства та безоплатного отримання основних засобів на підприємстві такі первинні документи, як ОЗ-1, ОЗ-6, ОЗ-7, ОЗ-8, ОЗ-9 заповнюються.

Згідно з Положенням (стандарту) бухгалтерського обліку 18 "Будівельні контракти" приймання закінчених робіт при добудові, реконструкції та модернізації

оформлюється актом приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих і модернізованих об'єктів ОЗ-2, який є тим первинним документом, на підставі якого відповідний облік збільшення первісної вартості таких об'єктів. Інші поліпшення основних засобів знаходять відображення в інвентарній картці.

Коротко охарактеризуємо основні первинні документи, які використовуються при здійсненні капітальних інвестицій:

Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів - використовується для зарахування до основних засобів окремих об'єктів, обліку їх введення в експлуатацію, внутрішньої передачі з одного цеху (відділу, майданчика) в інший, їх переведення зі складу в експлуатацію, виключення з склад основних фондів при передачі іншому підприємству у разі їх реалізації.

Акт приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих і модернізованих об'єктів - використовується для реєстрації приймання-здачі основних засобів після ремонту, реконструкції та модернізації.

Інвентарна картка обліку основних засобів - використовується для індивідуального обліку кожного об'єкта основних засобів, а також для групового обліку одного виду основних засобів, які надійшли на підприємство за один звітний період і мають однакове виробничо-господарське призначення, технічні характеристики, однакову вартість.

Опис інвентарних карток обліку основних засобів - використовується для реєстрації усіх інвентарних карток, відкритих для аналітичного обліку основних засобів.

Картка обліку руху основних засобів - використовується для обліку руху основних фондів класифікаційними групами для ручної обробки інформації.

Інвентарний перелік основних засобів - використовуються для обліку основних засобів по об'єктах за місцем експлуатації для кожної матеріально-відповідальної особи.

Акт приймання виконаних підрядних робіт (КБ-2в) – складається для визначення вартості виконаних обсягів робіт та проведення розрахунків на виконання підрядних робіт на будівництві на підставі журналу виконаних робіт.

Довідка про вартість виконаних підрядних робіт (КБ-3) – складається для визначення вартості обсягу підрядних робіт та розрахунків на виконання підрядних робіт у будівництві.

Лімітно-забірна карта – використовується для оформлення відпуску матеріалів, які систематично використовуються при виготовленні продукції.

Якщо придбання або будівництво об'єкту основних засобів відбувається підрядним способом, тоді суб'єкт господарювання укладає договір з підрядником У цьому випадку на підприємство надходить Акт виконаних робіт та рахунки-фактури, які приймаються в бухгалтерію і є основою для оплати вартості виконаних робіт. Після здійснення держприймання заповнюється форма ОЗ-1 і об'єкт зараховується на баланс підприємства.

При застосуванні господарського способу будівництва об'єкту підприємство заповнює всі первинні документи самостійно: рапорт на погодинні роботи, виходячи з

якого нараховується заробітна плата робітникам задіяний на будівництві, видаються матеріали за лімітно-забірною картою М-8, потім складається Акт про здавання-приймання виконаної роботи. Після отримання об'єкт зараховується до балансу шляхом заповнення форми ОЗ-1. [34]

2.2 Розкриття інформації у фінансовій звітності щодо обліку капітальних інвестицій за національними та міжнародними стандартами

Інформація про капітальні інвестиції підлягає розкриттю:

- в Звіті про фінансовий стан (Баланс) – за статтею «Незавершене виробництво» за вартістю незавершеного будівництва (включаючи монтажне обладнання), здійсненого на власні потреби підприємства, а також у розмірі авансу за фінансування такого будівництва;
- в Звіті про сукупний дохід (Звіті про фінансові результати) – за статтями «Інші доходи» і «Інші витрати» відповідно в сумі доходу та собівартості від продажу необоротних активів;
- в Звіті про рух грошових коштів – за статтями «Реалізація необоротних активів» – на суму коштів, отриманих від продажу необоротних активів;; «Придбання необоротних активів» – у розмірі платежів за придбання таких активів; «Інші надходження» – у сумі інших надходжень коштів, які не можуть бути віднесені до фінансової діяльності (цільові надходження на фінансування капітальних інвестицій); «Чистий рух грошових коштів» – у сумі результату грошових потоків від надзвичайних подій, пов'язаних з цією діяльністю;
- в Звіті про власний капітал – за статтями «Дооцінка незавершеного будівництва» і «Уцінка незавершеного будівництва» в обсязі даних, що відображають відповідно збільшення або зменшення власного капіталу в результаті переоцінки незавершеного будівництва;
- в Примітках до фінансової звітності – облікова політика принципів оцінки капітальних вкладень та методів їх обліку; інформація про капітальні вкладення, яка не включається безпосередньо до фінансової звітності, але є обов'язковою для оприлюднення відповідно до вимог перелічених П(С)БО; інформація про капітальні інвестиції, , яка містить додатковий аналіз статей, щодо яких вони представлені у звіті, та необхідна для забезпечення його чіткості та надійності.

Порядок обліку капітальних інвестицій відображений в Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291 (далі - Інструкція № 291).

Принципи оцінки капітальних інвестицій частково розкриті в П(С)БО 7 "Основні засоби" та П(С)БО 8 "Нематеріальні активи", оскільки саме шляхом здійснення капітальних інвестицій, в основному, набуваються такі необоротні активи

Таким чином, згідно П(С)БО 7 "Основні засоби" під терміном "незавершені капітальні інвестиції в необоротні матеріальні активи" розуміють - капітальні

інвестиції у будівництво, виробництво, реконструкцію, модернізацію, придбання необоротних матеріальних активів, введення в експлуатацію яких на дата балансу не відбулася, а також авансові платежі за фінансування будівництва.

Згідно П(С)БО 8 "Нематеріальні активи" під терміном "незавершені капітальні інвестиції в нематеріальні активи" розуміють - капітальні інвестиції в придбання, створення та модернізацію нематеріальних активів, використання яких за цільовим призначенням на дату балансу не відбулося .

У світовій практиці капітальні інвестиції рідко виокремлюються як окрему номенклатуру бухгалтерського обліку, оскільки МСБО 25 «Облік інвестицій» майже повністю присвячений фінансовим, а не капітальним інвестиціям. Оскільки відповідно до МСБО 25 " Облік інвестицій" інвестиціями визнаються лише матеріальні основні засоби, які не беруть участі в операційній діяльності, але призначені для інвестування в інші об'єкти з метою отримання прибутку чи інших вигод.

У міжнародній практиці існують детальні критерії та підходи до розділу та визнання поточних або капітальних витрат. Зокрема, МСБО 16 "Основні засоби" передбачають, що такі витрати на основні засоби визначаються як актив лише тоді, коли вони покращують стан активу, підвищення початково оціненого рівня її продуктивності. Капіталізації підлягають витрати, якщо виконується одна з трьох умов:

- збільшує термін корисного використання основних фондів, у тому числі збільшення його виробничих потужностей;
- покращує якість продукції;
- впроваджуються нові виробничі процеси, що призводить до значного скорочення операційних витрат

Отже, підсумовуючи вищесказане, зазначимо, що в міжнародних стандартах бухгалтерського обліку термін "інвестиція" в основному стосується фінансових операцій, пов'язаних з інвестиціями в цінні папери, інші фінансові інструменти, придбані на стороні. Крім того, міжнародна теорія та практика не передбачають таких активів, як капітальні інвестиції - будівництво та придбання основних засобів для власного виробництва та господарських потреб за МСБО не вважається інвестицією.

2.3 Інформаційні технології обліку капітальних інвестицій

«1С:Підприємство Бухгалтерія 8» – програма, що використовується для автоматизації бухгалтерського та податкового обліку в організаціях, пов'язаних з будь-яким видом бізнесу.

Для введення початкових залишків необхідно використати спеціалізовану форму введення залишків (меню «Підприємство» - «Введення початкових залишків»). У відкритій формі слід обрати рахунок, після чого вносити залишки, наприклад 151, і натиснути кнопку «Введення початкових залишків» або додати новий документ, який з'явився у списку після подвійного кліку.

Вводяться дані про залишки капітальних інвестицій на рахунках 151 – 154 (Рис. 2.2)

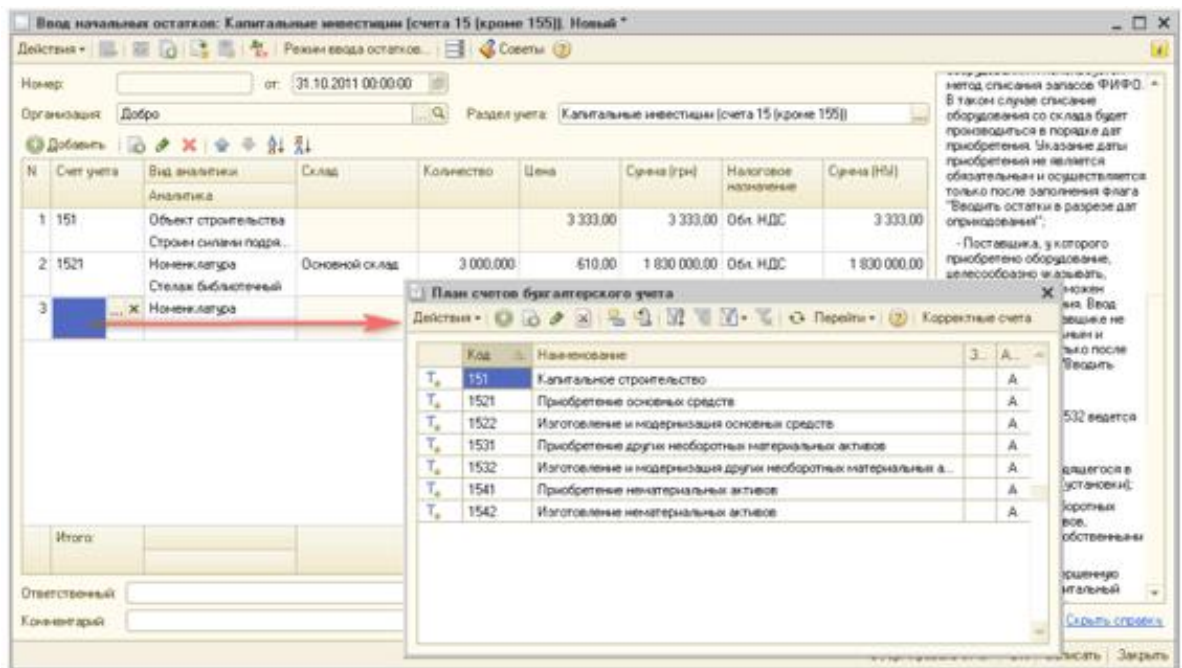

Рис. 2.2 Вибір рахунку для внесення залишків

Для кожної інвестиції вказується її вартість. Аналітика обліку інвестицій, а також можливість ведення обліку в кількісному вираженні визначається рахунком обліку інвестицій.

На рахунку 151 ведеться облік витрат на капітальне будівництво. Залишки вводяться в розрізі об'єктів будівництва. Об'єкти будівництва попередньо повинні бути внесені в однойменний довідник.

На рахунках 1521 і 1531 ведеться облік придбаного обладнання, що знаходиться на складі. Перелік такого обладнання повинен бути попередньо внесений до довідника "Номенклатура".

Облік обладнання ведеться в кількісному і сумовому вираженні. Дані про обладнання на складі заповнюються таким чином (Рис. 2.3):

- Устаткування - номенклатурна позиція з довідника "Номенклатура".
- Склад, на якому знаходиться обладнання.
- Кількість і складська собівартість обладнання одного найменування.
- Дату придбання доцільно вказувати, якщо на підприємстві є кілька партій однотипного обладнання та використовується метод списання запасів ФІФО. В такому випадку списання обладнання зі складу буде проводитися в порядку дат придбання. Зазначення дати придбання, не є обов'язковим і здійснюється тільки після заповнення прапора "Вводити залишки в розрізі дат оприбуткування".
- Постачальника, у якого придбано обладнання, доцільно вказувати, наприклад, якщо можливе повернення обладнання. Введення інформації про постачальника не є обов'язковим і здійснюється тільки після заповнення прапора "Вводити залишки в розрізі постачальників".

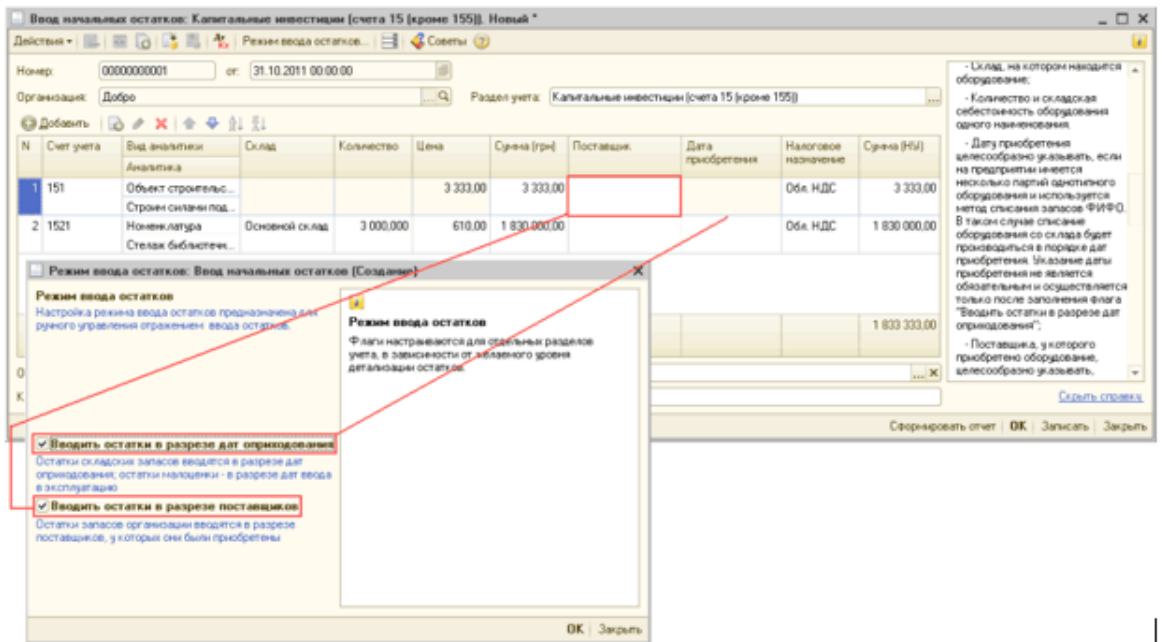

Рис. 2.3. додаткова аналітика при виборі відповідного режиму введення залишків

На рахунках 1522 і 1532 ведеться облік:

- придбаного обладнання, що знаходиться в процесі монтажу (установки);
- ОЗ та інших необоротних матеріальних активів, що виготовляються власними силами;
- витрат на незавершену модернізацію (капітальний ремонт) ОЗ та інших необоротних матеріальних активів.

Інформація про кожен об'єкт монтажу (установки), виготовлення, модернізації (капітального ремонту) повинна бути внесена в довідник "Об'єкти будівництва" (Рис. 2.4).

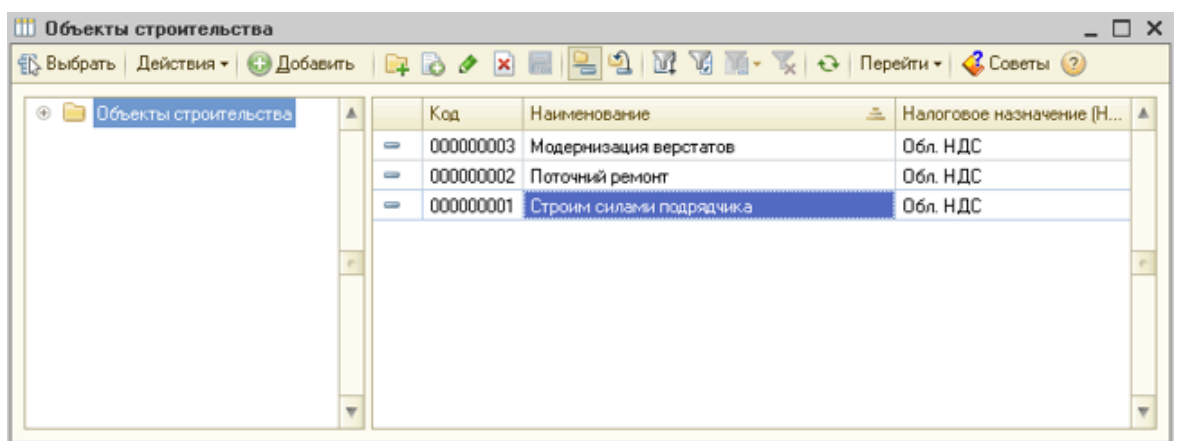

Рис. 2.4 довідник "Об'єкти будівництва".

На рахунку 1541 ведеться облік придбаних нематеріальних активів, що не введені в експлуатацію. Інформація про кожного нематеріальному активі вноситься в довідник "Нематеріальні активи".

На рахунку 1542 ведеться облік нематеріальних активів, що створюються або допрацьовувати власними силами. Інформація про кожного нематеріальному активі, що знаходиться в процесі створення або доопрацювання, вноситься в довідник "Об'єкти будівництва".

Організації - платники податку на прибуток для кожної інвестиції вказують (Рис. 2.5):

- податкове призначення, що визначає операції, в яких планується їх використання після введення в експлуатацію: відносяться до звичайної господарської або негосподарської діяльності; в оподатковуваних чи неоподатковуваних ПДВ операціях.
- сума витрат на придбання (будівництво), що підлягає амортизації в податковому обліку.

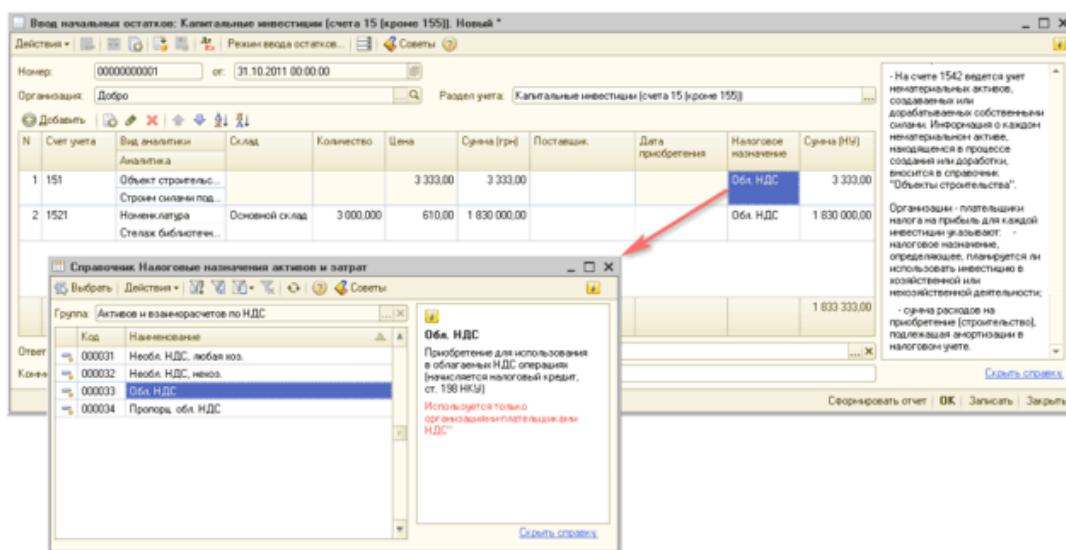

Рис. 2.5 Вибір податкового призначення інвестицій

Для обліку капітальних інвестицій передбачено два варіанти і відповідно два терміни:

1. Обладнання - товарно-матеріальні цінності, які купуються з метою використання в якості основних засобів. Для обладнання ведеться складський облік, аналогічно запасам. Перелік обладнання зберігається в довіднику «Номенклатура» (див. Рис. 2.6).

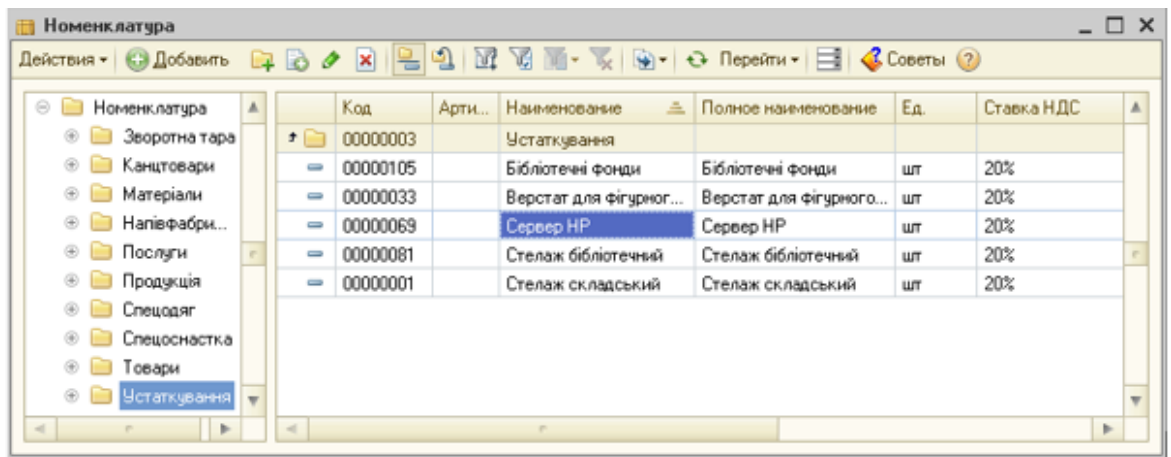

Рис. 2.6 Справочник «Номенклатура»

2. Об'єкт будівництва - майбутній об'єкт основних засобів. На об'єкті будівництва накопичуються витрати на формування вартості основного засобу (виготовлення, монтаж, модернізацію необоротних активів). Перелік об'єктів будівництва зберігається в довіднику «Об'єкти будівництва» (див. Рис. 2.7).

Елемент довідника містить реквізити «Найменування» і «Податкове призначення». Податкове призначення для об'єкта будівництва має збігатися з податковим призначенням майбутнього основного засобу і відповідати «цільовим» призначенням об'єкта, - у яких видах діяльності він буде використовуватися.

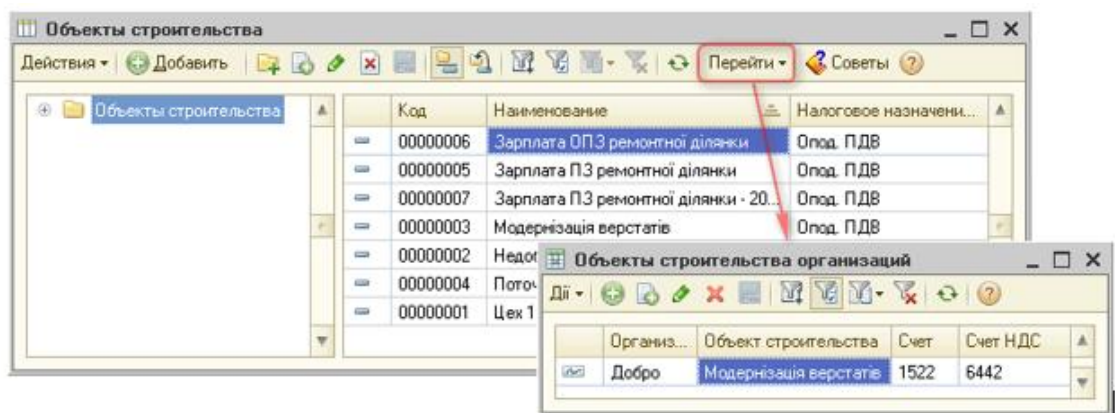

Рис. 2.7 Довідник «Об'єкти будівництва» і реєстр відомостей «Об'єкти будівництва організації»

У реєстрі відомостей «Об'єкти будівництва організації» зберігається інформація про рахунки бухгалтерського обліку об'єктів будівництва (151, 1522, 1532, 235) і рахунках ПДВ, підставляється за умовчанням в документи.

Витрати на виготовлення і модернізацію необоротних активів накопичуються в розрізі статей витрат.

Аналітика є зворотною, тобто, накопичення витрат проводиться в розрізі статей, а списання - загальною сумою.

Складський кількісний облік обладнання в розрізі номенклатурних позицій і складів ведеться на рахунках плану рахунків бухгалтерського обліку:

1521 «Придбання основних засобів»;

1531 «Придбання інших необоротних матеріальних активів».

Вибір рахунка обліку проводиться в момент оформлення операції придбання обладнання вручну або відповідно до значень за замовчуванням, зазначеними для об'єктів номенклатури в реєстрі відомостей «Рахунки обліку номенклатури».

Облік витрат на формування вартості майбутніх об'єктів необоротних активів в розрізі об'єктів будівництва і статей витрат ведеться на рахунках плану рахунків бухгалтерського обліку:

151 «Капітальне будівництво»;

1522 «Виготовлення основних засобів»;

1532 «Виготовлення інших необоротних матеріальних активів».

Вибір рахунка обліку об'єкта будівництва проводиться в момент оформлення операції купівлі чи списання на нього витрат - вручну або відповідно до значень за замовчуванням, зазначеними для об'єктів будівництва в реєстрі відомостей «Об'єкти будівництва організацій».

Після введення в експлуатацію не має ніякого значення - чи був об'єкт ОС обладнанням або об'єктом будівництва.

Принципи податкового обліку капітальних інвестицій залежать від того, як передбачається використовувати необоротний актив:

1. в негосподарській діяльності, тоді при оприбуткуванні встановлюється податкове призначення «необл. ПДВ, нехоз. ». Податкова вартість такого активу визначається нульовий. Надалі такий актив не буде амортизуватися в податковому обліку;

2. якщо необоротний актив буде використовуватися у господарській діяльності, тоді при оприбуткуванні встановлюється податкове призначення в залежності від правил оподаткування ПДВ того виду діяльності, в якій він буде використовуватися. Можливими варіантами є діяльність, що обкладається ПДВ (ставки «20%» і «0%») або неоподатковувана (ставки «Без ПДВ» і «Не ПДВ»). Якщо ж актив використовується в обох видах діяльності, то використовується спеціальне податкове призначення «пропорції. обл. ПДВ ». Вибір податкового призначення визначає вартість активу (і в бухгалтерському обліку, і в податковому) в частині включення до вартість сум ПДВ.

Але в будь-якому випадку такий актив після введення в експлуатацію підлягає податковій амортизації.

Формування податкової вартості об'єктів будівництва також визначається податковим призначенням. Але цей параметр встановлюється в довіднику для об'єкта в цілому. Отже, всі витрати, що накопичуються на об'єкті, повинні бути з таким самим податковим призначенням.

Для відображення в обліку операцій з обладнанням і об'єктами будівництва, до моменту прийняття до обліку (введення в експлуатацію), призначені документи підсистеми обліку запасів.

У типовій конфігурації можливі наступні операції з капітальними інвестиціями:

1. Введення початкових залишків по обладнанню та об'єктам будівництва - обробка «Введення початкових залишків» по розділу «Капітальні інвестиції (рахунки 15 (крім 155))».

2. Придбання обладнання з оприбуткуванням його на склад - документ «Надходження товарів і послуг» з видом операції «Обладнання»;

3. Збільшення вартості партій обладнання:

а) за рахунок послуг сторонніх організацій - документ «Надходження доп. витрат», закладка «Обладнання»;

б) при покупці за межами митної території України, на вартість митних витрат, мита, акцизу - документ «ВМД по імпорту», закладка «розділи ВМД», закладка «Устаткування по розділу».

4. Інвентаризація обладнання - документ «Інвентаризація товарів на складі» з видом операції «Товари»;

5. Оприбуткування обладнання в результаті інвентаризації - документ «Оприбуткування товарів» з видом операції «Обладнання»;

6. Зміна податкового призначення обладнання - документ «Зміна податкового призначення запасів» з видом операції «Обладнання»;

7. Списання обладнання в разі недостачі або ліквідації - «Списання товарів» з видом операції «Обладнання»;

8. Переміщення обладнання на інший склад або рахунок обліку - документ «Переміщення товарів» з видом операції «Обладнання»;

9. Повернення обладнання постачальнику - документ «Повернення товарів постачальнику» з видом операції «Обладнання»;

10. Продаж обладнання - документ «Реалізація товарів і послуг» з видом операції «Обладнання»;

11. Купівля об'єкта будівництва - документ «Надходження товарів і послуг» з видом операції «Об'єкт будівництва»;

12. Накопичення витрат на об'єкті будівництва:

а) надходження послуг сторонніх контрагентів - документ «Надходження товарів і послуг» з видом операції «Купівля, комісія», закладка «Послуги» (рахунки 1522, 1532, аналітика: об'єкт будівництва, стаття витрат);

б) списання обладнання або запасів на об'єкт будівництва - документ «Передача обладнання в монтаж» або документ «Вимога-накладна» (на закладці «Рахунки обліку витрат» вказуються рахунки: 1522, 1532 і аналітика: об'єкт будівництва, стаття витрат);

в) накопичення власних витрат організації (витрат по амортизації, зарплати співробітників організації) на об'єкті будівництва. З прикладом відображення операції накопичення витрат по заробітній платі співробітників на об'єкті будівництва можна ознайомитись в статті «Збільшення вартості основних засобів на суму витрат по виплаті заробітної плати».

Відзначимо, що по об'єктах будівництва не передбачено окремого документообігу, як по обладнанню. Тобто їх не можна переміщати, списувати, продавати і т. Д. Тому якщо є необхідність здійснити з об'єктом будівництва будь-яку внутрішньогосподарську операцію, рекомендується списати його і оприбуткувати як обладнання. У разі реалізації, також можна ввести його в експлуатацію та реалізувати вже як ОС.

РОЗДІЛ 3. ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАТ "ФІРМА "ПОЛТАВПИВО" ЗА 2018-2019 РР ТА АНАЛІЗ І ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ ОБЛІКУ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ

3.1 Організація обліково-аналітичної роботи в ПрАТ "Фірма "Полтавпиво"

Для того, щоб зробити усвідомлений і вигідні управлінські рішення, керівники і менеджери підприємства повинні мати достовірну, об'єктивну і достовірну інформацію про господарську діяльність підприємства.

Прийняття рішень, які впливають на поточну діяльність підприємства, в кінцевому рахунку визначає результати діяльності на кінець звітного періоду, визначається даними бухгалтерської звітності і відображаються у фінансовій звітності.

Тому бухгалтерська та аналітична робота на підприємстві є важливим організаційним етапом суб'єкта господарювання.

Організація обліково-аналітичної роботи в ПрАТ "Фірма "Полтавпиво" має суттєве значення.

Стратегічне планування — це довгострокове планування, засноване на проміжних цілях. Стратегія визначається основною метою та проміжними цілями, що дозволяють досягти головної мети. Цілі, що визначають стратегічний план, називаються стратегічними цілями.

Стратегічне планування в ПрАТ "Фірма "Полтавпиво" здійснює планово-економічний відділ, який підпорядковується заступнику генерального директора.

Стратегічний план складається з етапів:

1. Визначення місії та цілей: дослідження загальної інформації про навколишнє середовище, потенційні ринки, наявність ринкових ніш, власних ресурсів

2. Аналіз зовнішнього середовища: дослідження інформації про можливості й загрози, сильні та слабкі сторони підприємства. Оцінка динаміки розвитку, частки ринку, рентабельності, життєвого циклу, аналіз використовуваних технологій, конкурентний аналіз.

3. Аналіз внутрішнього середовища: дослідження інформації про фінансово-економічні результати діяльності підприємства.

4. Вибір стратегії: дослідницькі рекомендації стратегічного аналізу, особистий досвід керівника, інформація із закритих каналів, консультації експертів.

Обліково-аналітичне забезпечення процесу капітальних інвестицій підприємства

Посада	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата	РОЗДІЛ 3	48
Здобувач	Кобизька К.М.		31.05.20		
Науковий керівник	Прохорова Л. І.		01.06.20		
Завідувач кафедри	Чернелевський Л.М.		11.06.20		

5. Оцінка вибраної стратегії: дослідження інформації про відповідність обраної стратегії реаліям життя через певний проміжок часу (можна використовувати дані стратегічного аналізу).

6. Реалізація стратегії та контроль: дослідження інформації про заходи, пов'язані з реалізацією стратегії; інформація про результативність діяльності компанії на ринку, яка виникла в результаті реалізації стратегії.

Стратегічне управління — процес, за допомогою якого менеджери здійснюють довгострокове управління організацією, визначають конкретні цілі, розробляють стратегії досягнення цих цілей з урахуванням усіх відповідних (найважливіших) зовнішніх та внутрішніх умов та забезпечують реалізацію відповідних планів які постійно розвиваються і змінюються.

Стратегічне управління в ПрАТ "Фірма "Полтавпиво" здійснює відділ продаж та відділ маркетингу, які підпорядковуються заступнику генерального директора.

Стратегічне управління здійснюється в такій послідовності:

1. Ранжування стратегічних цілей: визначення конкретних пріоритетних напрямків діяльності на основі розробленої стратегії розвитку, а також врахування найбільш суттєвих змін, що відбулися у зовнішньому середовищі протягом планового періоду.

2. Контроль слабких сигналів: інформація про слабкі сигнали, оцінки ступеня впливу певних загроз на компанію з урахуванням раніше обраної стратегії.

3. Управління з точки зору стратегічних сюрпризів: постійний моніторинг зовнішнього середовища щодо можливостей та загроз у процесі такого управління.

Відповідно до національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, облікова інформація повідомляє про стан, структуру та рух майна організації та джерела її формування, економічні процеси та результати фінансово-виробничої та господарської діяльності організації.

Рівні формування обліково-аналітичної інформації в ПрАТ "Фірма "Полтавпиво" поділяється на три групи (Рис. 3.1)

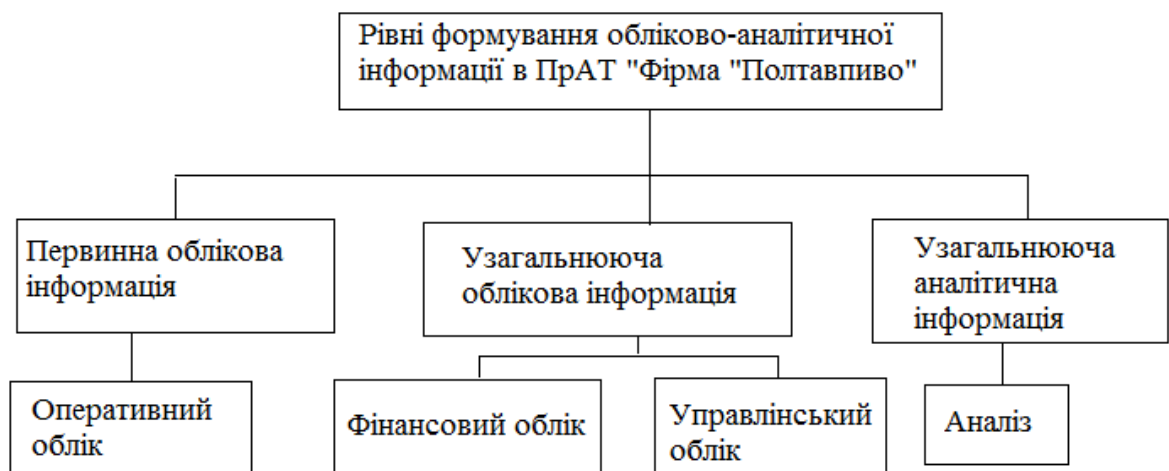

Рис. 3.1 Рівні формування обліково-аналітичної інформації

1. Первинна облікова інформація стосується оперативного обліку (система спостереження, збору, реєстрації операційних даних про економічні факти та процеси, що відбуваються на підприємстві).

Мета оперативного обліку: формування первинної облікової інформації про господарські факти.

2. Узагальнююча облікова інформація складається з фінансового обліку (система збору, реєстрації, узагальнення та інтерпретації первинної облікової інформації у грошовому виразі про фінансово-господарську діяльність підприємства) та управлінського обліку (система накопичення, обробки та передачі інформації для управлінських рішень)

Мета фінансового обліку: реєстрація господарських фактів та складання фінансової звітності.

Мета управлінського обліку: надання менеджментам підприємства бухгалтерської інформації для використання у рішеннях щодо планування, контролю та управління.

3. Узагальнююча аналітична інформація, тобто аналіз (система накопичення, перетворення та використання фінансової та нефінансової інформації, необхідної для оцінки поточного та майбутнього стану підприємства)

Мета аналізу: визначити реальний фінансово-економічний стан підприємства та можливі варіанти його зміни під впливом внутрішніх та зовнішніх факторів.

Формування аналітичної інформації ґрунтується на даних фінансового та управлінського обліку, а також інформації, отриманої з альтернативних джерел.

3.2 Техніко-економічний аналіз діяльності ПрАТ "Фірма "Полтавпиво" за 2018-2019 рр

До складу інформаційного забезпечення фінансового аналізу входить фінансова звітність ПрАТ «Фірма Полтавпиво»: «Звіт про фінансовий стан (форма 1)», «Звіт про фінансові результати (форма 2)», «Звіт про рух грошових коштів» (форма 3)», «Звіт про власний капітал» (форма 4)», Примітки до звітів.

Для оцінки та аналізу фінансової діяльності ПрАТ «Фірма Полтавпиво» за 2018-2019 роки використаємо таблицю 3.1 «Основні техніко-економічні показники виробничо-господарської діяльності підприємства ПрАТ "Фірма "Полтавпиво" за 2018-2019 рр»

Основні техніко-економічні показники виробничо-господарської діяльності підприємства ПрАТ "Фірма "Полтавпиво" за 2018-2019 рр

№ п/п	Показник	Джерело інформації	Роки		Абсолютне відхилення, тис. грн.	Темп зміни, %
			2018	2019		
1	2	3	4	5	6	7
1	Випуск продукції у діючих цінах, тис. грн.	Ф1-П	292446,0	323813	31367,0	110,7
2	Випуск продукції в натуральному виразі, т	Ф1-П	2500000,00	2501300,00	1300,0	100,1
3	Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	Ф2, р 2000	293278,0	323013,0	29735,0	110,1
4	Середньооблікова кількість штатних працівників, осіб	ф.1-ПВ р.1040аб Ф1-Титул	273,0	280	7,0	102,6
5	Фонд оплати праці штатних працівників, тис. грн	Ф.1-ПВ р.1070 або Ф2- 2600 або ПЗ	32154,3	39619,4	7465,1	123,2
6	Виробіток на одного працівника , тис. грн /особу	п.1/п.4	1071,2	1156,5	85,2	108,0
7	Середньорічна оплата праці одного працівника ,тис. грн./особу	п.5/п.4	117,8	141,5	23,7	120,1
8	Середньорічна вартість основних засобів (залишкова), тис. грн	Ф.1, р 1010 (гр.3+ гр.4)/2	74029,0	71579,5	-2449,5	96,7
9	Віддача ОЗ, грн/грн	р.1/р.8	4,0	4,5	0,6	114,5

Продовження таблиці 3.1

1	2	3	4	5	6	7
10	Середньорічні залишки обігових коштів, тис. грн	Ф.1, р 1195, (р.3+гр.4)/2	96016,5	109906,5	13890,0	114,5
11	Коефіцієнт оборотності обігових коштів	п.3/п.10	3,1	2,9	-0,1	96,2
12	Середньорічна вартість активів, тис. грн.	Ф.1,р.1300 (гр.3+ гр.4)/2	171256,5	182210	10953,5	106,4
13	Середньорічна вартість власного капіталу тис. грн.	Ф1 р.1495 (гр.3+ гр.4)/2	99044,5	122255	23210,5	123,4
14	Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	Ф2, р.2050	214639,0	221304	6665,0	103,1
15	Витрати на 1 грн. реалізованої продукції, коп.	п.14/п.3*100	73,2	68,5	-4,7	93,6
16	Матеріальні витрати, тис. грн	Ф2, р.2500	183144,0	186657	3513,0	101,9
17	Матеріаловіддача, грн/грн	п.1/п.16	1,6	1,7	0,1	108,6
18	Операційні витрати, грн	Ф2, р.2550	278876,0	292402	13526,0	104,9
19	Валовий прибуток (збиток), тис. грн.	Ф2, р.2090 (2095)	78639,0	101709	23070,0	129,3

Продовження таблиці 3.1

1	2	3	4	5	6	7
20	Прибуток (збиток) операційної діяльності, тис. грн.	Ф2, р.2190(2195)	24637,0	40178	15541,0	163,1
21	Чистий прибуток, тис. грн	Ф2, р.2350 (2355)	16628,0	29718	13090,0	178,7
22	Рентабельність операційної діяльності,%	р.20/р.18*100	8,8	13,7	4,9	
23	Рентабельність власного капіталу,%	р.21/р.13*100	16,8	24,3	7,5	
24	Рентабельність загальна (активів),%	р.21/р.12*100	9,7	16,3	6,6	

За показниками фінансових результатів, ПрАТ «Фірма Полтавпиво», підприємство працює з прибутком і порівняно з 2018 роком чистий прибуток збільшився на 13090 тис.грн. Досліджено також тенденцію до збільшення чистого доходу підприємства на суму 29735 тис. грн.

В 2019 році середньооблікова чисельність робітників становила 280 осіб що на 7 осіб більше ніж в попередньому році. Це підвищення призвело до збільшення фонду оплати праці на 7465,1 тис. грн. Виробіток на одного працівника збільшився на 77 тис. грн/особу, також збільшилась середня заробітна плата персоналу на 23,7 тис. грн/особу. Це свідчить про те, що збільшуючи виробництво, компанія потребує більшої кількості працівників і тим самим покращує ситуацію на ринку праці, створюючи нові робочі місця з більш високою заробітною платою.

Вартість основних засобів в 2019 році становила 71579,5 тис. грн. що на 2449,5 тис. грн менше, ніж у попередньому, що свідчить про списання застарілого обладнання. Рентабельність активів зросла з 4 до 4,5, що свідчить про більш ефективне використання основних фондів у 2019 році, оскільки фондівіддача вказує, скільки продукції виробляється виходячи із вартості виробничих активів.

Матеріаловіддача зросла з 1,6 до 1,7, що вказує на більш ефективне використання робочої сили у 2019 році, оскільки економічна ефективність показує, скільки продукції виробляється на одиницю споживаних матеріальних ресурсів (сировина, паливо, електроенергія тощо).

Ефективне використання фінансових ресурсів визначається їх оборотністю. Середньорічні залишки обігових коштів у 2019 році збільшилися, порівнюючи з 2018 роком на 13890. Коефіцієнт оборотності обігових коштів зменшився на 0,1%.

Середньорічна вартість активів у 2019 році збільшилась на 10953,5 тис. грн., що свідчить про ефективне використання активів на підприємстві.

Середньорічна вартість власного капіталу має позитивне значення, яке збільшилось у 2019 році на 23210,5 тис. грн. і позитивно впливає на вартість підприємницької діяльності, показуючи інвесторам ефективне використання власного капіталу.

Собівартість реалізованої продукції збільшилась на 6665 тис. грн., що свідчить про збільшення витрат, понесених компанією на стадії продажу.

Витрати на 1 грн. реалізованої продукції зменшились на 4,7 коп/грн., головним чином через зміни цін на матеріальні ресурси, а також зменшення витрат.

Операційні витрати збільшилися на 13526 тис. грн, що вказує на збільшення витрат компанії на виробництво товарів та послуг.

Валовий прибуток і прибуток операційної діяльності збільшилися на 23070 тис. грн. і 15541 тис. грн. відповідно, що вказує про прибутковість підприємства.

Рентабельність операційної діяльності зросла на 4,9%, що характеризує збільшення відшкодування витрат в операційній діяльності.

Рентабельність власного капіталу зросла на 7,5%, що характеризує підвищення ефективності використання власного капіталу.

Загальна прибутковість (активи) зросла на 6,6%, що характеризує підвищення ефективності використання всіх активів підприємства.

3.3 Теоретичні основи та практичний економічний аналіз ефективності капітальних інвестицій ПрАТ "Фірма "Полтавпиво" за 2018-2019 рр

Розвиток національної економіки України в цілому або будь-якого суб'єкта господарювання залежить від належного фінансування внутрішніх та іноземних інвестицій. Пошук та мобілізація інвестиційних джерел, з одного боку, та реалізація інвестиційної програми, з іншого, стали актуальними у всіх сферах економічної діяльності. Крім того, нормальний виробничий процес неможливий без внутрішніх (капітальних) інвестицій.

З точки зору фінансових параметрів, інвестиції - це будь-які види активів, які вкладаються в господарську діяльність з метою подальшого доходу. З економічної точки зору інвестиції розглядаються як витрати на створення (придбання), розширення, реконструкцію та технічне переоснащення основного капіталу.

Виходячи з наведених визначень, ми можемо виділити два компоненти, які виражають суть інвестування: 1) інвестиції; 2) одержання переваг. Інвестор, використовуючи власні, кредитні чи інші ресурси, вкладає їх у підприємницьку діяльність з надією отримати в майбутньому певну винагороду у вигляді прибутку, соціального ефекту чи іншої вигоди. Між цими етапами існує так званий інвестиційний лаг - як час між інвестицією та вигодою, отриманою від неї.

Аналізуючи інвестиційну діяльність, необхідно враховувати особливості інвестицій:

- 1) інвестиції потребують значних фінансових витрат;
- 2) рентабельність інвестицій може бути отримана лише в довгостроковій перспективі на стадії експлуатації об'єкта інвестування;
- 3) при здійсненні інвестицій існує ризик, який слід враховувати при виборі та реалізації інвестиційних проектів.

Вибір та уточнення класифікаційних ознак та основних видів капітальних інвестицій дозволяє визначити основні об'єкти їх аналізу.

Важливими для аналізу є функціональне призначення капітальних інвестицій (на зміну виробничих технологій, продажів, досліджень та розробок тощо), цільовий напрям інвестицій (на оновлення, модернізацію, розширення, реконструкцію, нову матеріальну базу діяльності), галузеву та територіальні характеристики їх розташування тощо.

Основним завданням аналізу капітальних інвестицій є: загальна оцінка інвестиційних потреб, підбір інвестиційних проектів і програм, аналіз форм інвестицій та їх ризику. До основних об'єктів аналізу капітальних інвестицій належать: обсяг інвестицій та структура інвестицій.

Для аналізу капітальних інвестицій використовують внутрішню та зовнішню звітність про реалізацію інвестиційних проектів, документацію інвестиційних проектів, бухгалтерські дані про капітальні вкладення тощо.

Джерела інформації аналізу інвестиційної діяльності наведені в табл. 3.2

Таблиця 3.2

Інформаційна база для аналізу ефективності капітальних інвестицій

№	Група документів	Джерела інформації
1	2	3
1	Первинні документи	Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів (форма № ОЗ-1), Акт приймання-здавання відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів (форма № ОЗ-2), Акт списання основних засобів (форма № ОЗ-3). Акт про установку, пуск та демонтаж будівельної машини (форма № ОЗ-5), довідки бухгалтерії та ін.
2	Регістри обліку	Журнал 4, відомість 4.1.
3	Фінансова звітність	Форма № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)», форма № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)», форма № 3 «Звіт про рух грошових коштів», форма № 5 «Примітки до річної фінансової звітності»

1	2	3
4	Статистична звітність	Форма № 2- інвестиції «Капітальні інвестиції» (квартальна), форма № 2- інвестиції «Капітальні інвестиції, вибуття й амортизація активів» (річна), форма № 1-КБ «Звіт про виконання будівельних робіт» (місячна), форма № 2-буд «Звіт про реалізацію дозвільного документа на виконання будівельних робіт» (квартальна), форма № 10-ЗЕЗ «Звіт про іноземні інвестиції в Україну» (квартальна), форма № 11-ОЗ «Звіт про наявність і рух основних засобів, амортизацію за 20_рік» (річна) та ін.
5	Інші джерела	Проектно-кошторисна документація, планові та звітні дані капітального будівництва, сітьові та календарні графіки виконання робіт за об'єктами капіталовкладень

Отже, для аналізу капітальних інвестицій використовуються не лише дані бухгалтерського обліку та звітності, а й технічна, технологічна та інша інформація.

Усі джерела даних для економічного аналізу можна розділити на:

- 1) нормативно-правові та планові;
- 2) бухгалтерський облік;
- 3) позаоблікові.

Таким чином, процес дослідження капітальних інвестицій в основному базується на показниках статистичної та фінансової звітності, також можуть бути використані показники виробничої програми, фінансового плану, даних оперативно-технічного та бухгалтерського обліку тощо.

У процесі аналізу капітальних інвестицій необхідно зробити висновки про:

- 1) наявність інвестиційних ресурсів (за обсягом, структурою власного капіталу та позикового капіталу);
- 2) інвестиційна привабливість альтернативних проектів;
- 3) очікувана прибутковість інвестицій; потреба у капітальних витратах та фінансових інвестиціях;
- 4) грошовий потік та фактична ефективність капітальних інвестицій. [43]

Результати аналітичного дослідження капітальних вкладень повинні бути задокументовані. Це може бути аналітичний звіт (пояснювальна записка), допомога, висновок.

Аналітичний звіт (пояснювальна записка) зазвичай складається для зовнішніх користувачів. Якщо результати аналізу призначені для побутового використання, вони видаються як довідка або висновок.

У сучасних умовах економічна ефективність капітальних інвестицій визначається порівнянням результату та суми капітальних витрат, що спричинили цей ефект. Показником, що відображає економічний ефект від капітальних вкладень на

підприємствах, є збільшення прибутку, яке визначається як різниця між сумою прибутку за останні роки та попередні розрахункові періоди.

Критерії, що використовуються при аналізі капітальних інвестицій, можна розділити на дві групи залежно від того, враховується чи ні параметр часу:

1. Засновані на дисконтованих оцінках ("динамічні" методи):

- Чиста приведена вартість - NPV (Net Present Value);
- Внутрішня норма доходу - IRR (Internal Rate of Return);

2. Засновані на облікових оцінках ("статистичні" методи):

- Термін окупності інвестицій - PP (Payback Period);
- Коефіцієнт ефективності інвестицій - ARR (Accounted Rate of Return) [34].

Для розрахунку економічної ефективності капітальних інвестицій застосовують два взаємопов'язані показники: коефіцієнт економічної ефективності (прибутковості) капітальних інвестицій та період (строк) їх окупності.

Коефіцієнт економічної ефективності капітальних інвестицій характеризується відношенням прибутку до величини капітальних інвестицій і визначається за формулою :

$$E_{\Pi} = \frac{\Delta\Pi}{K} \quad (3.2)$$

де $\Delta\Pi$ – приріст прибутку за рахунок інвестицій, тис.грн;

K – обсяг капіталовкладень, тис. грн.

Визначимо на умовному прикладі коефіцієнт економічної ефективності капітальних інвестицій:

$E_{\Pi} = \frac{\Delta 7}{55} = 0,13$, що відповідає нормативному коефіцієнту ефективності для різних галузей промисловості в розмірі 0,1 – 0,2 і відповідає термінам окупності 5-10 років.

Другий показник — строк (період) окупності капітальних інвестицій (3.3) визначається як відношення обсягів капітальних інвестицій до економічного ефекту і є зворотним до попереднього показника економічної ефективності капітальних інвестицій:

$$E_{\Pi} = \frac{K}{\Delta\Pi} \quad (3.3)$$

Визначимо на умовному прикладі строк (період) окупності капітальних інвестицій:

$E_{\Pi} = \frac{55}{\Delta 7} = 7,9$ років, що відповідає нормативному коефіцієнту (5-10 років)

Цей показник дозволяє визначити період, протягом якого капітальні витрати будуть відшкодовані за рахунок економічного ефекту.

Ефективність використання капіталу, як правило, полягає в наступному. Капітал в цілому - це сума оборотних коштів, основних фондів, нематеріальних активів. Ефективність використання капіталу найкраще характеризується його прибутковістю.

Рентабельність власного капіталу (англомовний аналог Return on Equity (ROE) (4) – показник, що вказує, наскільки ефективно використовується власний капітал, тобто скільки прибутку було отримано за кожен гривню позичених коштів. Цей показник є найважливішим для власників (акціонерів, учасників), оскільки він дозволяє визначити приріст їх добробуту за аналізований період. Також цей показник використовується для оцінки вартості акцій компанії, оскільки рентабельність власного капіталу дозволяє визначити, на які дивіденди можуть очікувати акціонери або на скільки збільшиться вартість їх акцій.

$$ROE = \frac{\text{Чистий прибуток, тис. грн}}{\text{Середньорічна вартість власного капіталу тис. грн.}} * 100 \quad (3.4)$$

Враховуючи формулу розрахунку, можна сказати, що зменшення суми власного капіталу за умови, що ефективність компанії залишається на попередньому рівні, збільшить рентабельність власного капіталу. Скорочення виробничих, збутових та інших витрат призведе до збільшення чистого доходу, а також активізації роботи щодо збільшення доходу. Тому робота в цьому напрямку збільшить рентабельність власного капіталу.

Визначимо рівень рентабельності капіталу для ПрАТ "Фірма "Полтавливо":

$$ROE = \frac{29718}{122255} * 100 = 24,3\%$$

Висновок: рентабельність власного капіталу в 2019 році становить 24,3%, що більше ніж в 2018 р. на 7,5 %, що свідчить про тенденцію підвищення здатності компанії генерувати прибуток власникам.

Вищенаведений метод визначення ефективності капітальних витрат дозволяє обчислити загальну економічну ефективність реальних інвестицій шляхом обчислення очікуваної норми прибутку від інвестицій. Однак його застосування не дозволяє отримати достатньо об'єктивної оцінки доцільності капітальних вкладень у формування ринкових відносин. Це пов'язано з тим, що вона:

1) обмежує грошові потоки лише прибутком, хоча зарубіжний досвід оцінки ефективності капітальних вкладень свідчить про те, що в реальній практиці інвестиції повертаються у вигляді грошових потоків (грошових потоків), що складається з суми чистого прибутку та амортизації;

2) не враховує фактор часу, оскільки показники (прибуток, обсяг капітальних вкладень), які використовуються для визначення економічної ефективності капітальних вкладень, не знижуються до теперішньої вартості;

3) дозволяє отримати лише однобічну оцінку ефективності капітальних інвестицій, оскільки обидва вищевказані показники базуються на використанні одних і тих же вихідних даних (суми прибутку та обсягу капітальних інвестицій);

4) не враховує існуючий економічний ризик та інфляцію в ринковій економіці.

Чиста приведена вартість дозволяє порівняти теперішню вартість майбутнього доходу від реалізації інвестиційного проекту (у фазі його експлуатації) з інвестиційними витратами, які необхідно здійснити в поточному періоді.

Іншими словами, чиста приведена вартість - це різниця між теперішньою вартістю суми чистого грошового потоку (визначається відповідно до фінансової концепції цього терміну) та величиною інвестиційних витрат проекту. Суму чистого

грошового потоку слід дисконтувати до часового інтервалу, в який очікується старт інвестиційного проекту, і відповідно до реалізації інвестиційних витрат на нього (така дисконтування повинна бути за постійною процентною ставкою, обраною для розрахунків, окремо для кожного разу інтервал, як очікувалося).

Для отримання загальної суми чистого грошового потоку за теперішньою вартістю необхідно скласти окремі його розрахункові суми через різні проміжки часу протягом усього періоду операційної фази життєвого циклу інвестиційного проекту.

$$NPV = I_0 + PV \quad (3.5), \text{ де}$$

I_0 - грошові видатки на фінансування інвестицій у проект (зі знаком мінус);

PV - теперішня вартість майбутніх грошових потоків.

$$NPV = I_0 + \sum \frac{OCF_k}{(1+R)^k} \quad (3.6), \text{ де}$$

OCF_k - грошовий потік у період k ;

k - номер періоду;

R - ставка дисконтування.

Умовний приклад розрахунку чистої приведеної вартості (рис. 3.7):

Припускається, що інвестиційні витрати проведені до початку першого періоду.

В1	Сума	Опис
1	2	3
В2	0,1	Річна ставка дисконтування
В3	-1000	Інвестиційні витрати
В4	300	Чистий дохід за 1 рік
В5	300	Чистий дохід за 2 рік
В6	300	Чистий дохід за 3 рік
В7	300	Чистий дохід за 4 рік
В8	300	Чистий дохід за 5 рік
	Формула	Результат
	=ЧПС(В2:В4:В8)+В3	NPV = 137,14

Рис 3.7 Умовний приклад визначення NPV на основі Microsoft Excel

Для визначення NPV можна використовувати функцію EXCEL ЧПС. Функція має вигляд ЧПС(ставка;значення 1;значення 2;...), де «ставка» - ставка дисконтування за один період, «значення - від 1 до 29» - надходження і видатки за 29 послідовних періодів.

Висновок: чиста приведена вартість більше нуля, інвестиційний проект може бути прийнятий до реалізації. Позитивне значення чистої приведеної вартості в даному випадку означає, що сума поточної вартості чистого грошового потоку інвестиційного проекту перевищує поточну вартість інвестиційних витрат на нього, тобто мета інвестування з фінансової точки зору в цьому випадку буде досягнуто.

Метод внутрішньої ставки доходу (IRR) є дуже популярним показником при оцінці доцільності інвестицій. Це показник рентабельності проекту [43]

Показник внутрішньої норми прибутку (IRR) характеризує максимально допустимий відносний рівень витрат, який може виникнути під час реалізації проекту.

Таким чином, значення цього показника полягає в тому, що інвестор повинен порівняти величину, отриману для інвестиційного проекту IRR, з ціною позикових фінансових ресурсів (вартість капіталу - CC):

- якщо $IRR > CC$, то проект слід прийняти;
- якщо $IRR < CC$ - проект слід відхилити;
- якщо $IRR = CC$ - проект ні прибутковий, ні збитковий.

Для розрахунку внутрішньої норми прибутку можна використовувати таке рівняння:

$$\sum_{i=1}^n \frac{ЧД_i}{(1+IRR)^i} = P_0 \quad (3.8), \text{ де}$$

ЧД - чистий грошовий дохід і-го року, грн;

n - кількість періодів експлуатації проекту, років;

P_0 - первинні вкладення на реалізацію інвестиційного проекту, грн;

IRR - внутрішня норма прибутку.

Умовний приклад розрахунку показника внутрішньої норми прибутку:

На купівлю машини потрібно 16 950 ум. од. Машина протягом 10 років економитиме щорічно 3000 ум. од. Залишкова вартість машини рівна нулю. Необхідно знайти IRR.

Знайдемо відношення необхідного значення інвестиції до щорічного надходження грошових коштів, яке збігатиметься з множником якого-небудь (поки невідомого) коефіцієнта дисконтування:

$$\frac{16950}{3000} = 5,65$$

Отримане значення фігурує у формулі визначення сучасного значення ануїтету:

$$3000 * \sum_1^n \frac{1}{(1+r)^n} = 16 950$$

За допомогою фінансової таблиці коефіцієнтів приведення ануїтетів знаходимо, що для n = 10 і значенні коефіцієнта ануїтету, що дорівнює 5,65, показник дисконту становить 12 %. Перевіримо правильність розрахунків (табл 3.3).

Таблиця 3.3

Перевірка правильності розрахунків

Найменування грошового потоку	Розмір грошового потоку, ум. од.	Множник дисконтування	Теперішнє значення грошей, ум. од.
1	2	3	4
Початкова інвестиція	(16 950)		(16 950)

Вхідний грошовий потік (1-10)	3 000	5,65	16 950
NPV			0

Висновок: внутрішня норма прибутку буде дорівнювати 0,12 або 12%.

На рівень ефективності капітальних інвестицій впливає велика кількість різних організаційно-економічних факторів. Без уважного розгляду їх в сучасних умовах господарювання неможливо досягти максимальної прибутковості інвестицій у виробництві та інших сферах діяльності підприємства.

З огляду на те, що процес інвестування тривалий у часі, а стан та умови ринкового середовища не залишаються стабільними, необхідно оцінити значимість цих змін. Оскільки управління інвестиціями передбачає дії, які компенсують відхилення від одного фактора до іншого та забезпечують досягнення інвестиційної мети, для цього потрібні методи, які б оцінювали вплив можливих відхилень факторів інвестування та визначали значення цих відхилень для узагальнених показників інвестицій.

При застосуванні певних методів та прийомів аналізу капітальних інвестицій слід враховувати особливості підприємств певної галузі, сучасні умови управління ними, стан довкілля, наявність достатньої інформаційної бази, набір прогнозованих показників, апаратний та програмний аналіз.

Процес прийняття управлінських рішень інвестиційного характеру в ринкових умовах заснований на оцінці та порівнянні можливих інвестицій та майбутніх грошових надходжень. Оскільки порівнянні показники стосуються різних моментів часу, ключовою проблемою тут є проблема їх порівнянності. Це можна трактувати по-різному, залежно від існуючих об'єктивних та суб'єктивних умов: інфляція, розмір інвестицій та отриманих доходів, прогнозний горизонт, рівень кваліфікації аналітика тощо.

На практиці порівняльний аналіз інвестиційних проектів проводиться в більшості випадків шляхом простого порівняння значень внутрішніх норм прибутку. Незважаючи на деякі теоретичні неточності, такий підхід виключає вплив суб'єктивного вибору базової процентної ставки на результати аналізу [29].

3.4 Теоретичні основи аудиту капітальних інвестицій

Для визначення правових основ аудиту фінансової звітності та регулювання відносин, що виникають при аудиті, слід використовувати Закон України від 21.12.2017 № 2258-VIII «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» та Міжнародні стандарти аудиту (МСА) [5]

Існує безліч МСА, але для аудиту капітальних інвестицій використовують МСА 540 (Підтвердження оцінних значень у ході аудиту), МСА 500 (Поняття й види аудиторських доказів), МСА 700 (Аудиторський висновок про фінансову звітність).

На сучасному етапі, при різноманітних складних кризових економічних процесах та відносинах між підприємствами, фінансовими установами, державами на внутрішньому та зовнішньому ринках, гострою проблемою є ефективне інвестування капіталу для його збільшення. Тому рішення щодо капітальних інвестицій повинні

базуватися на інтегрованому підході до оцінки всіх витрат та переваг від їх реалізації з використанням внутрішнього та аудиторського контролю.

Аудит капітальних інвестицій важливий як в інтересах інвестора, так і будь-яких інших зацікавлених користувачів фінансової звітності, тобто потенційних інвесторів.

Аудит капітальних інвестицій може здійснюватися як один з етапів всебічного дослідження та як спеціальне завдання. Цілі такого аудиту можуть відрізнятися залежно від характеру завдання, покладеного на аудитора. До етапу планування професійний аудитор повинен визначити конкретні цілі аудиторської діяльності на основі оцінки адміністрації суб'єкта господарювання та первинного дослідження бізнесу суб'єкта господарювання, щоб висновки, досягнуті та надані замовнику, відповідали його впевненості в заповненні. достовірність інформації, відображеної у фінансовій звітності. Виходячи з цього, необхідно враховувати фактори, що впливають на цілі аудиту капітальних вкладень, а саме:

- галузеву облікову специфіку;
- суть завдання, покладеного на аудитора;
- рівень необхідної деталізації вивчення показника капітальних інвестицій для виконання завдання [28].

Методика та організація аудиту визначається відповідною системою інформаційного забезпечення аудитора щодо суб'єкта господарювання. Жодна процедура аудиторського контролю не може бути використана без інформаційного забезпечення, що, в свою чергу, вимагає впорядкованої систематизації інформаційного забезпечення аудиту капітальних вкладень.

Інформаційну підтримку аудиту розуміють як упорядкований та структурований набір інформації, що використовується на різних етапах аудиту.

Правова база, що регулює операції капітального інвестування включає нормативні акти, статистичну інформацію, нормативні акти, що регулюють бухгалтерський облік, звітність, будівельну та інвестиційну діяльність та інші.

Інформація про дослідження аудиту капітальних інвестицій міститься в таких документах:

- ліцензія на будівництво;
- договір купівлі-продажу;
- банківські виписки про списання та зарахування коштів;
- договір підряду на виконання будівельних, монтажних, ремонтних робіт;
- звіти матеріально відповідальних осіб;
- акти приймання-передавання виконаних будівельно-монтажних робіт форми № КБ-2;
- довідки про вартість та обсяги виконаних робіт підряду форма № КБ-3, які складають щомісячно за наявності таких робіт;
- видаткові накладні;
- відомість 4.1 «Відомість аналітичного обліку капітальних інвестицій»;
- акти про використання матеріалів замовника;
- акти списання, ліквідації основних засобів, а також матеріалів;
- кошторисний розрахунок вартості будівництва;
- інвентаризаційний опис;

- інші документи.

Складова системи інформаційного забезпечення аудиту капітальних інвестицій - інформація про рахунки бухгалтерського обліку, акумулює таку інформацію про капітальні інвестиції:

- стан капітальних інвестицій;
- джерела фінансування капітальних інвестицій;
- доходи, витрати та фінансовий результат від операцій, пов'язаних з капітальними інвестиціями;
- грошові потоки, пов'язаних із капітальними інвестиціями [28].

Вибір цих етапів інформаційного потоку в бухгалтерському обліку капітальних інвестицій дозволить аудитору деталізувати інформацію не тільки горизонтально (на рівні окремого підприємства), але і вертикально (на рівні концерну, галузі відповідно до з правовою базою).

Як було сказано вище, облік та узагальнення інформації про капітальні інвестицій ведеться за рахунками та подається користувачам у вигляді фінансової звітності.

Представлення інформації про капітальні інвестицій у фінансовій звітності інвестора має ґрунтуватися на значущості його інвестиційних рішень та принципі суттєвості, що визначає необхідність розкриття інформації у фінансовій звітності виходячи з того, що її упущення чи прорахунок може вплинути на виконання цих рішень.

Однак слід зазначити, що поглиблений контроль за капітальними інвестицій вимагає використання широкого спектру додаткової інформації. Таким чином, сьогодні неможливо обмежитися жодним джерелом даних для забезпечення моніторингу та оцінки реалізації інвестиційних проектів.

Аудит капітальних інвестицій дає відповіді на наступні питання:

- оцінка ефективності капітальних інвестицій та введення в експлуатацію об'єктів та виробничих потужностей у дію,
- аналіз процесів створення та впровадження нового обладнання,
- оцінка ефективності будівельно-ремонтних робіт,
- експертиза інвестиційних проектів.

Особливості об'єктів аудиту інвестиційної діяльності полягають у тому, що ці об'єкти разом представляють самостійний вид діяльності, що здійснюється підприємством разом з основною діяльністю, виступаючи забудовниками (замовниками). До них належать інвестиції у військову та інтелектуальну власність, інвестиційну та інноваційну діяльність, які включають планування та фінансування капітальних вкладень, баланс ресурсів, а також реалізацію цих планів та їх відображення в обліку та точності.

Оскільки капітальні інвестиції здійснюються в основному підрядними будівельними компаніями, замовники зобов'язані надавати їм проектно-кошторисну документацію.

Замовник несе відповідальність перед підрядником за своєчасність та розробку та затвердження проектно-кошторисної документації, доставку її підрядної будівельної організації протягом строку, визначеного договором, та належну якість.

Тому проектно-кошторисна документація розглядається аудитом як об'єкт контролю, що представляє інтелектуальну цінність.

Особливістю методів аудиту капітальних інвестицій є використання, насамперед, таких органолептичних прийомів, як:

- інвентаризація;
- контрольні обміри;
- технологічний контроль;
- експертизи різних видів;
- і ін. методи дослідження інвестиційних об'єктів на відповідності їх затвердженій проектно-кошторисній документації [35].

Таблиця 3.4

**План аудиторської перевірки капітальних інвестицій ПрАТ "Фірма
"Полтавпиво"**

№	Заплановані види робіт	Період проведення	Виконавець	Примітки
1	2	3	4	5
1	Збір матеріалів перевірки	02.03.20 - 05.03.20	Шевчук Д.І.	Виконано
2	Ознайомлення з матеріалами перевірки	05.03.20 - 08.03.20	Шевчук Д.І.	Виконано
3	Складання програми перевірки	08.03.20 - 10.03.20	Шевчук Д.І.	Виконано

Продовження таблиці 3.4

1	2	3	4	5	
4	Перевірка фактичної наявності капітальних інвестицій	10.03.20 12.03.20	-	Шевчук Д.І.	Виконано
5	Зіставність фактичних результатів перевірки наведеними документах з в	12.03.20 13.03.20.	-	Шевчук Д.І.	Виконано
6	Складання висновку	13.03.20 15.03.20	-	Шевчук Д.І.	Виконано

Таблиця 3.5

Програма аудиту капітальних інвестицій ПрАТ "Фірма "Полтавпиво"

Задачі перевірки	Процедури перевірки	Обсяг перевірки	Виконавець	Термін проведення
1	2	3	4	5
Реальність існування	Вивчення об'єктів капітальних інвестицій	Суцільна	Шевчук	8.03.20
Повнота відображення	Впевнитись у повноті обсягу об'єкту аудиту. Документальна перевірка.	Суцільна	Шевчук	9.03.20
Законність	Обґрунтованість формування капітальних інвестицій, наявність підписів на документах.	Суцільна	Шевчук	10.03.20
Відповідність	Своєчасність проведення платежів до бюджету, правильність відображення у звітності.	Суцільна	Шевчук	10.03.20
Превалювання сутності над формою	Капітальні інвестиції обліковуються відповідно до їх сутності, а не лише за юридичною формою.	Суцільна	Шевчук	11.03.20

1	2	3	4	5
Історична (фактична) собівартість	Оцінка капітальних інвестицій згідно з витратами на їх створення	Суцільна	Шевчук	12.03.20
Єдиний грошовий вимірник	Використання єдиної національної валюти	Суцільна	Шевчук	13.03.20

За результатами аудиторської перевірки капітальних інвестицій складається аудиторський висновок, який поданий нижче.

ВИСНОВОК

Аудиторської перевірки проведеної незалежною фірмою «Січень-Аудит»

Складений 14 березня 2020

Полтавська незалежна фірма «Січень-Аудит», яка знаходиться за адресою м. Полтава вул. Небесної Сотні, 91 провела аудиторську перевірку ПрАТ "Фірма "Полтавпиво", яке знаходиться за адресою м.Полтава вул. Європейська 160.

На перевірку винесено такі завдання:

1) Перевірити правильність обліку капітальних інвестицій з 01.01.2019 по 01.01.2020

Аудитору було надано такі документи за період 01.01.2019 по 01.01.2020 на перевірку:

- ліцензія на будівництво;
- договір купівлі-продажу;
- банківські виписки про списання та зарахування коштів;
- договір підряду на виконання будівельних, монтажних, ремонтних робіт;
- звіти матеріально-відповідальних осіб;
- акти приймання-передавання виконаних будівельно-монтажних робіт форми № КБ-2;
- довідки про вартість та обсяги виконаних робіт підряду форма № КБ-3, які складають щомісячно за наявності таких робіт;
- видаткові накладні;
- відомість 4.1 «Відомість аналітичного обліку капітальних інвестицій»;
- акти про використання матеріалів замовника;
- акти списання, ліквідації основних засобів, а також матеріалів;
- кошторисний розрахунок вартості будівництва;
- інвентаризаційний опис;
- інші документи.

Аудиторська перевірка проведена аудитором Шевчук Д.І., освіта вища економічна, стаж аудиторської служби 12 років за напрямом: дослідження документів бухгалтерського обліку і звітності, документів з фінансово-кредитних операцій.

ДОСЛІДЖЕННЯ

Дослідження наданих документів здійснювались методами документальної перевірки та порівняння. Метод документальної перевірки перевіряв повноту та правильність заповнення реквізитів документів, відповідність записів у документах вимогам регламентів. Дані первинних документів порівнювали з даними облікових реєстрів та податкової та бухгалтерської звітності.

ВИСНОВКИ

Полтавська незалежна фірма «Січень-Аудит» провела аудиторську перевірку ПрАТ "Фірма "Полтавпиво".

Була досліджена фінансова звітність ПрАТ "Фірма "Полтавпиво" за 2019 рік в складі: «Звіт про фінансовий стан (форма 1)», «Звіт про фінансові результати (форма 2)», «Звіт про рух грошових коштів» (форма 3)», «Звіт про власний капітал» (форма 4)», Примітки до звітів. Загалом відповідальність належить керівникові і головного бухгалтеру, «Січень-Аудит» відповідальні тільки за цей висновок.

Фактичних відхилень капітальних інвестицій з наведеними в первинних документах операцій щодо придбання і створення капітальних інвестицій не виявлено.

Ми підтверджуємо, що надана інформація дає правдиве та справедливе уявлення про фактичний стан капітальних інвестицій ПрАТ "Фірма "Полтавпиво". Система бухгалтерського обліку, що використовується на підприємстві, відповідає юридичним та нормативним вимогам, а фінансова звітність готується на основі реальних даних бухгалтерського обліку. Вона точно та повністю подає фінансову інформацію про підприємство станом на 01.01.2020 р. згідно до нормативних вимог щодо бухгалтерського обліку та звітності в Україні.

Експерт аудитор

Шевчук Д.І

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Виконавши дослідження для підготовки кваліфікаційної роботи бакалавра за темою: «Обліково-аналітичне забезпечення процесу капітальних інвестицій підприємства» можемо достовірно сказати, що ПрАТ «Фірма Полтавпиво» працює з прибутком і порівняно з 2018 роком чистий прибуток збільшився на 13090 тис.грн.

Вартість основних засобів в 2019 році становила 71579,5 тис. грн. що на 2449,5 тис. грн менше, ніж у попередньому, що свідчить про списання застарілого обладнання, а середньорічна вартість активів у 2019 році збільшилась на 10953,5 тис. грн., що свідчить про ефективне використання активів на підприємстві.

Середньорічна вартість власного капіталу має позитивне значення, яке збільшилось у 2019 році на 23210,5 тис. грн. і позитивно впливає на вартість підприємницької діяльності, показуючи інвесторам ефективне використання власного капіталу.

Ефективність капітальних інвестицій характеризує економічний або соціальний результат, що досягається їх впровадженням у практику функціонування суб'єктів господарювання, а також доцільність їх здійснення. У сучасних умовах економічна ефективність капітальних вкладень визначається порівнянням результату та суми капітальних витрат, що спричинили цей ефект. Показником, що відображає економічний ефект від капітальних вкладень на підприємствах, є збільшення прибутку, яке визначається як різниця між сумою прибутку за останні роки та попередні розрахункові періоди.

На сучасному етапі, при різноманітних складних кризових економічних процесах та відносинах між підприємствами, фінансовими установами, державами на внутрішньому та зовнішньому ринках, гострою проблемою є ефективне інвестування капіталу для його збільшення.

Тому рішення щодо капітальних інвестицій ПрАТ «Фірма Полтавпиво» має вагомий характер. На жаль, підприємство майже не використовує капітальні інвестиції. Тому обладнання, машини і техніка є морально і фізично застарілими, а нових виробничо-господарських засобів придбавається недостатньо, щоб замінити старі. Тобто, можна констатувати неспроможність ПрАТ «Фірма Полтавпиво» забезпечити процес відновлення необоротних активів за рахунок капіталовкладень в нове будівництво, реконструкцію, розширення, а також придбання відповідної техніки і обладнання.

Обліково-аналітичне забезпечення процесу капітальних інвестицій підприємства

Посада	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата	Висновки	68
Здобувач	Кобизька К.М.		02.06.20		
Науковий керівник	Прохорова Л. І.		03.06.20		
Завідувач кафедри	Чернелевський Л.М.		11.06.20		

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. «Податковий Кодекс України» [Електронний ресурс]: від 02.12.2010р. №2755-VI (зі змінами і доповненнями) // //Верховна Рада України. : офіційний веб-портал. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
2. «Господарський кодекс України» [Електронний ресурс]: від 16.03.2003р. № 436-IV (зі змінами і доповненнями) // //Верховна Рада України. : офіційний веб-портал. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Закон «Про інвестиційну діяльність» [Електронний ресурс]: від 18.09.1991р. № 1560 — XII (зі змінами і доповненнями) // //Верховна Рада України. : офіційний веб-портал. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
4. Закон «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [Електронний ресурс]: від 16.07.1999 № 996-XIV (зі змінами і доповненнями) // //Верховна Рада України. : офіційний веб-портал. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
5. Закон «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [Електронний ресурс]: від 21.12.2017 № 2258-VIII (зі змінами і доповненнями) // //Верховна Рада України. : офіційний веб-портал. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>
6. «План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій» від 30.11.1999р. №291 (зі змінами і доповненнями) // //Верховна Рада України. : офіційний веб-портал. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>
7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс]: від 07.02.2013 № 73 // //Верховна Рада України. : офіційний веб-портал. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» [Електронний ресурс]: від 27.04.2000. №92 (зі змінами і доповненнями) // //Верховна Рада України. : офіційний веб-портал. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>
9. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 18 ««Будівельні контракти»» [Електронний ресурс]: від 28.04.2001 № 205 // //Верховна Рада України. : офіційний веб-портал. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0433-01>
10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 32 «Інвестиційна нерухомість» [Електронний ресурс]: від 02.07.2007 № 779// //Верховна Рада України. : офіційний веб-портал. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0823-07>
11. Національний стандарт 3 «Оцінка цілісних майнових комплексів» [Електронний ресурс]: 29.11.2006р. №1655 (зі змінами і доповненнями) // //Верховна Рада України. : офіційний веб-портал. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1655-2006-p>
12. Про затвердження форм державних статистичних спостережень зі статистики капітальних інвестицій, основних засобів та будівництва [Електронний ресурс]: від

24.10.2013р. №321 // // Держстат України. : офіційний веб-портал. – Режим доступу : http://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2019/205/205_2019.htm

13. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів [Електронний ресурс]: від 30.09.2003р. №561 (зі змінами і доповненнями) // //Верховна Рада України. : офіційний веб-портал. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0561201-03>

14. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності [Електронний ресурс]: від 28.03.2013р. №433 // //Верховна Рада України. : офіційний веб-портал. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13/conv>

15. Алієв Б. Х. Податкове стимулювання інвестиційної діяльності компаній в розвинених країнах. – Фінанси і кредит. 2016. № 4. – С. 36-43.

16. Баліцька В. В. Інвестиції суб'єктів господарювання України: необхідність структурних змін. – Формування ринкових відносин в Україні. 2017. № 11. – С. 107-111.

17. Бикова О. Методи оцінки інвестиційного потенціалу та інтегральної оцінки економічної привабливості територій і комплексів Ризик: Ресурси, Інформація, Постачання, Конкуренція. - 2019. - січень-березень (№1). - С. 99-101.

18. Бикова О. Методи фінансування інвестицій – Фінансовий менеджер. 2017. №10. – С.50-61.

19. Боднар В. С. Підходи щодо визначення економічної сутності терміна «інвестиції» – Економіка. Фінанси. Право. 2013. № 12. – С. 25-27.

20. Борисюк О. С. Нормативне регулювання оцінки необоротних активів: бухгалтерський та податковий аспекти – Інвестиції: практика та досвід. 2016. № 20. – С. 66-69.

21. Бухгалтерський облік [Текст] : підручник / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Н. В. Гудзь [та ін.]. – Тернопіль : ТНЕУ, 2018. – 460 с.

22. Бухгалтерський облік: навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / Л. Г. Ловінська, Л. В. Жилкіна, О. М. Голенко та ін. К.: КНЕУ, 2013. – 370 с.

23. Воронкова О. М. Вплив податків на економічну та інвестиційну діяльність в Україні – Формування ринкових відносин в Україні. 2016. № 3. – С. 18-23.

24. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік та фінансова звітність за міжнародними стандартами : практ. посіб. / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко. К. : Лібра, 2014 – 880 с.

25. Грабова Н. М., Кривонос Ю. Г. Облік основних господарських операцій в бухгалтерських проводках: навч. посібник – 3-тє вид., допов. / Н. М. Грабова, Ю. Г. Кривонос. К.: А.С.К., 2012. – 416 с.

26. Граковський Ю. Витрати на поліпшення об'єктів основних засобів – Вісник податкової служби України. 2016. липень (№86). - С. 13-18.

27. Гриценко Л. Л. Розвиток інвестиційної політики на засадах взаємодії держави та бізнесу: методологія і практика : дисер. д.е.н. – Суми, 2014. 506 с.

28. Деньга С. Облік інвестицій Бухгалтерський облік і аудит. – 2014. – № 12. – С. 3-16.

29. Доценко О. В. Удосконалення обліку капітального ремонту основних засобів Актуальні проблеми економіки. 2014. №8. – С. 270-276.
30. Задорожний З. В. Внутрішньогосподарський облік у будівництві: Монографія / З.В. Задорожний. – Тернопіль: Економічна думка, 2013. – 336 с.
31. Іванова М. О. Деякі аспекти інвестицій як економічної категорії та їх класифікації – Інноваційна економіка. 2016. № 5. – С. 256-260.
32. Казак О. О. Сутність та класифікаційні ознаки інвестиційної діяльності підприємств – Формування ринкових відносин в Україні. 2014. № 1. – С.52-55.
33. Каленюк І. С. Сутність і показники ефективності проекту / І. С. Каленюк, Н. І. Холявко – Збірник наук. праць. Науковий вісник ЧДІЕУ. – 2016. № 3 (4). – С. 4-13.
34. Канцуров О. Облік документації з типового проектування та проектно-кошторисної документації – Головбух. 2015. № 6 (16 лютого). – С. 6-9.
35. Караван С. І. Інвестиції: теоретичний аспект – Інноваційна економіка. 2018. № 10. – С. 245-249.
36. Крупка Я. Д. Облік інвестицій: Монографія / Я. Д. Крупка. Тернопіль: Економічна думка, 2014. – 302 с.
37. Крупка, Я. Д. Бухгалтерський облік в будівництві [Текст] : навч. посіб./ Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Р. О. Мельник. – Тернопіль : ПП«Принтер- інформ», 2014. – 514 с.
38. Кухта П. Трактуювання поняття «інвестиції»: класичний і сучасний підходи Вісник КНУ ім. Т. Шевченка. 2014. № 121-122. – С. 29-33.
39. Лемішко О. О. Капітальні інвестиції в Україні: стан та проблеми їх фінансування – Формування ринкових відносин в Україні. 2014. № 4.– С. 55-61.
40. Лень В. С. Бухгалтерський облік в Україні: основи та практика : навч. посібник / В. С. Лень, В. В. Гливенко. К.: Центр навчальної літератури, 2016. – 556 с.
41. Лисак В. Ю. Економічна сутність інвестицій: становлення і розвиток – Інвестиції : практика та досвід. 2016. № 8. – С. 7-8.
42. Лисенкова Н. В. Економічна сутність інвестицій – Вісник ХДАК. Вип. 44. 2015. – С. 73-81.
43. Микитюк П. П. Аналіз впливу інвестицій та інновацій на ефективність господарської діяльності підприємства: Монографія / П. П. Микитюк. – Тернопіль: Економічна думка, 2017 – 296 с.
44. Облік інвестиційно-інноваційної діяльності : навч. посіб. / Я.Д. Крупка, С.В. Питель, І.В. Мельничук. Тернопіль, ТНЕУ, 2014. — 224 с.
45. Особливості договору підряду на капітальне виробництво – Юридична Україна. 2018. № 2. – С. 43-47.
46. Пересада А. А. Управління інвестиційним процесом : навч. посіб. / А.А. Пересада. — К. : Лібра, 2014. — 472 с.
47. Петухова О. М. Інвестування : навч. посіб. / О. М. Петухова. К. : ЦУЛ, 2014. – 336 с.

48. Радевич Т. В. Нормативно-правове регулювання сутності капітальних інвестицій – Інвестиції : практика та досвід. 2016. № 23. – С. 64-68.
49. Серединська В. М. Економічний аналіз : навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і доповн. / В. М. Серединська. Тернопіль : Астон, 2010. — 592 с.
50. Сич Є. М. Класифікація інвестицій як система субпідрядних понять довгострокового вкладення капіталу / Є.М. Сич, В. П. Ільчук, О. Є. Сич та ін. Фінанси України. – 2017. – № 7. – С. 22–28.
51. Слободян, Н.Г. Організація і методика економічного аналізу: підруч. / Н.Г.Слободян. –К.:НУХТ, 2013. – 200с.
52. Стефінін М. Д. Оцінка економічної ефективності – Інноваційна економіка. 2014. № 3. – С.203-209.
53. Товмасян В. Р. Економічна сутність інвестиційного забезпечення та його роль у розвитку підприємств – Інвестиції : практика та досвід. 2015. № 2. – С. 60-63.
54. Тягунська Т. Д. Класифікація інвестицій – Формування ринкових відносин в Україні. 2014. № 29. – С.37-41.
55. Чернелевський, Л.М. Аналіз діяльності підприємств та банківських установ: фінансово-інвестиційний, стратегічний: підруч. / Л.М.Чернелевський, Н.Г.Слободян, О.В.Михайленко. – К.: Хай-Тек Прес, 2014 – 640с.
56. Сайт ПрАТ «Фірма Полтавпиво» – Режим доступу: <http://poltavpivo.com/ua/>